

Joaancha laenai

Ena Nenaa Cana Coaunera Ere

Cana Coaunera Ere

¹⁻² Jaurianejeeinte nenaa ne caa Erenaa.

Itolere, dede, cana rai chauratane, naajoain coaunaa Cana Coaunerane ajiiniate nelu caa Cana Coaunera Ere, jelai Cana Coauneranein.

³ Nii jelai Erenaa quete itolere coauneratelu Cana Coaunera. Nihei nii colane necoaunaain nei.

⁴ Nii Erenaate ichaonaa teraneein ne.

Nii ichaonaa teerate, cacha cononeein ne.

⁵ Nii Erenaate, cononeein nocohena conaeranein ne. Jacatiasihei nocohena tabai.

Charijieein teinti cana rai chauratane conae caa enoto. Nii rijijieinte cacha suujua conae nii Erenaa. Amuritonaa nainesihei nocohena tabai.

⁶⁻⁹ Inae chauratane que turuelalajia nii cono esine, satiin cachaauru conoaeranune janate, Joaan letoae Cana Coaunera, nii cono que ereerejeein cachaauru relaane, aonaain esenetaain coitucuuruhane coina.

¹⁰ Nii Erenaa quete, chauratane coaunerate Cana Coaunera niqui. Nete cajiia chauratane que turuhane jana coitucuurene caa chauratane que nenacaauru, niicha counanohineein neeturuhane saijieein.

¹¹ Caa niicha counai chauratane que turuhane janate, que jaolequiin raarene cachaauru.

¹² Nii janate, atiin raain esenetaaure coroata-jajei cachaauru. Nii corenihate, calaohi raane rijijieein acaauru rae Cana Coaunera.

¹³ Joaereein cacha calaohi rijijieein nihei inae Cana Coaunera ere esenetaane cacha. Rauhijiri-inte Cana Coaunera calaohi rijijieein nereein nii Erenaa esenetaane.

¹⁴ Nii Erenaate, cachaneein nejanoain canacaanu aina ichoae. Nii jaunna aina amuemujueein coaracaanune jaun, leinjiin acaihanejeein Cana Coaunera Calaohineein nihane coaracaanu canacaanu nota que, jerichanejeein Cana Coaunera rijijieein chabana nohanelanaala rauhijiriin canacaanu belaihana jaun.

¹⁵ Nii janate, turuha uhane jana: “Taa quenara aitonajacoonra, ‘Canu caaijiete turuha ureein canu ajiniha nenaara,’ naain aitonajacoon,” nae Joaan, nii Erenaa cojoeluhin.

¹⁶ Inetono janonaa banate, satiin cacha belaiin cana coroatajane nii Erenaa.

¹⁷ Moisesa quete rai naitoonjoan berateein laenaeratelu niqui Cana Coaunera. Nete tonoraarene cachaauru. Nii natiinte, atiin cachaauru belaiha ichaonaa rauhi que cachaauru relaane coina turue Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito, nii cacha relaana jaan ichaonaa rauhi raauruha cachaaaurune coina.

¹⁸ Chabana Cana Coaunera coaracuruhi cachaauru niqui, nete inaca Cana Coaunera coitucuhane jaun, nii inaca que cana relae, acaihanejei Calaohineein nihana jaun.

*Turuha urichain Jesocurisitone beebejiha
Joaan- cacha coujunacaterane*

19 Joaan renete batirichuru letoaaure nii Jerosaleen nenacaauru bichauhenaauru: “Chaneeita,” naain Joaan caje bajaauruhane coina.

20 Inae Joaan rene turuhin bajaauruhane janate: “Curisito nihaunta,” naain rauhijiriin tonoranaaca Joanne jana:

21 “Chaneei najian. Cana Coaunera ere bera Eliasineeina,” naain coaiteen bajaauruhane jana:
“Aca nihaunta,” naain coaiteein tonoranaaca Joanne jana:

“Aca neneeina jaun, chaneei najian. Nii turuha niicha jerecuri canacaanuhacha cohajei Cana Coaunera ere beranecaai,” naauruhane janate:

“Ahan- aihei, aca nihaunta,” naain tonoranaaca coaiteenne jana:

22 “Chaneei najian. Beeinete ne, bihacaanu canacaanu letoaurera raine coina. Chatoanai icharaneei najian,” naain bajaauruhane jana:

23 “Canu quetejian, nerichain leinjiin cacha, cacha areeroo cuhin eeheehejeein cacha cotiara-nura: ‘Turuha cana curaanaane jaan coero rauhiauchera, naain beranura,’ naa Isaihasi najaan nichaauru,” naain biha Joanne jana:

24-25 “Chanuna jana chaen, acau que cachaauru coujunacateei, nii canaacha cohajei Mesihasi neein, niheichu Eliasi neein, niheichu leeocho Cana Coaunera ere bera- *profeta* neein, naaon-joainuri neein nenaalanaala,” naain bajaauruha nii fariseeocuru letonocurune janate:

26 “Acauhanau teenne canu, cachaauru cojunacatiha baotisanajaaun. Inae turuha urichaaïn canu caaijie inaraacha coitucuhi cache.

27 Canu caaijiete turuha ureein, nii inoaelu nenea cache- jataen canu amuritoeriin cocoainanacai,” naain acaauru rai be Joaan.

28 Nitohaneeinte, Jorodaan jeraniha nenea Betabarau niha Joanne jana, Jerosaleen caje uhin Joaan rene turuhin bajauruhane janate: “Canuna laen cache areeroo eeheehejeein cache cotiaraneein neeunra,” naain acaauru rai be Joaan- cache coujunacatera.

Cana Coaunera carenero narejeen

29 Nii cojoanoote, tajia uujiha Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana coariin: “Notara Cana Coaunera carenero narejeenta. Taate itolere caa chauratane que nenacaauru cachaauru caje osa itajeranu que oha cureeincha.

30 Taa quenara aitonajacoonra, ‘Canu caijiete turuha ureein nii canu ajiiniha nenea cache,’ naain aitonajacoon.

31 Inae niqui inoaelu caje coauneein nesianiha niqui, nete caa cacaijie turuha uhe. Canu netonaichu coitucuhaunlu jauriaa nejeein. Jianacoo cana mitaeraunu que Cana Coaunera letononeein nihane coitucuhaunlu. Nena laen inae ena coitucun, carai biha caletoaerana jaun. Israeli cocoaichacuru que coitucueratihanune cointate, carai beein caletoaerana caletoaera.

32-33 Osa caje cana mitaeranu que letononeein nihane coitucuhaunlu niqui. Nena, ‘Leinjiin cache choaae fauha uha serori rijijiein Cana Coaunera Suujuenete, Cana Coaunera Suujue que

coujunacatihate aicheeincha,' naain carai biha caletoerana jaun, choaae fauha uha dede caje serori rijijieeine coaracaunna jaunna coitucuun.

³⁴ Nii jaunna, 'Acate Cana Coaunera Calaohi inecaihara,' naaun, nitoanidane coaracaunna jaun," naain be Joaan.

Ichoaechania Jesoso Ere tonoraerauru

³⁵ Nii cojoanoote jelaiha Betabarau coroatajai nere tonoraerauru Simoon Fedoro ocoala Aanderesi, chaen canu, naojoaain nihacaanu Joaan ainane jana,

³⁶ situha uhe Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Nii janate: "Taa Cana Coaunera carenero narejeen coaracuchera," naain biha Joaan canacaanu raine jaun,

³⁷ Cana Coaunera Calaohi Jesoso coariin caijie cuhacaanu.

³⁸ Nitohaneein caaijie cuhacaanune janate, jaotoraain canacaanu coariin:

"Chate ichaquiche niriirijieeinta cachaauru," naa Cana Coaunera Calaohi Jesoso canacaanu raine jana:

"Chute neei aaita cache relaera," naacaanune jana:

³⁹ "Chajauchetejian coanicha," naain canacaanu amaane jana, inae enuna macoijiu teejia enotone jaun, cuu aina sonafaacaanu.

⁴⁰⁻⁴¹ Nii baihate, nihana Simoon Fedoro ariha cue nii Aanderesi. Ariin, ruhin: "Inae canaacha cohajei jianacoon cana mitaeranu que- Cana Coaunera letono Curisito eruhacaanura," naain nihana Simoon Fedoro rai biha cue Aanderesi.

⁴² Nii baihate, Cana Coaunera Calaohi Jesoso rene, Simoon Fedoro turuaa uha Aanderesine jana, Simoon coariin:

“Jonasi calaohi Simoonnee niqiu, nete Fedoro nereein ichurujuara,” naain Fedoroneein curaate Cana Coaunera Calaohi Jesoso, aca laraajiin nere beraneein nerichaine coitucuhana jaun.

Ferifi aina Natanaaeli cotihaca Cana Coaunera Calaohi Jesusone

⁴³⁻⁴⁶ Nii cojoanoote Calileea batane que cuna jaun, Ferifi aina itaque tacauruhana jaun: “Caniha neeorihura,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, Ferifi rai.

Fedorooru nese Betesaaida caje unaa nii Ferifi netonai.

Niritiin cotihacane jaunte, Natanaaeli ariha cue Ferifi. Ariin, eruin: “Inae turuha nii Cana Coaunera Quiricha Inoasi cuhane turuha uha niicha jerecuri eruhacaanura. Nii cachacanacaanuhacha eruhite, Jose calaohi- Nasarete cocoaichanera,” naain biha Ferifi, Natanaaeli raine jana jetaote:

“Chaquete nelatere Nasarete cocoaichata,” naane jana jetao:

“Chajaachaautejian coanicha,” naa Ferifine jaun, Ferifi jiniichaain uhin turuha uhe.

⁴⁷ Nii janate, inae rohan nichuuntaa Natanaaeline jana: “Nocoa inae uha Israeli cocoaicha esine- coritanacae lanaala nenaara,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

⁴⁸ “Inasiinte cacoitucuhita. Cacoitucuhi inachute,” naane janate:

“Eejeen- aihanura. Ii cotihaca uha Ferifine ajinihana inae ii coitucuun. Nii uheraneein curajaain enuha asaae neeine janana, ichoharajee-unra,” naane janate:

⁴⁹ “Iite Cana Coaunera Calaohineein canacaan-uacha cohajei Isaraeli curaanaa *Rey* neeicha cache relaera,” naa Jesoso rai Natanaaeline jana:

⁵⁰ “Nii uhera asaae neeine coaracaunne que aitocoanunne najaanchana canu esenetaai. Inae jataain nii amuritoeriin coariquiincha.

⁵¹ Rauhijiriina aitoonra. Inae nejouracaa dede bacuujuane janate inaraacha cohajei Cacha Calaohi nichaunne choae fauhin, jelaiha iniha cuuruha Cana Coaunera letonocuru aanjeraurune coariquiincha,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

2

Nisirihatihā cachane beseta

¹ Nii baihate nichata janohi catiariin Calileea batane que nenea- Canaau neein curajain nenea neseu ne nisirihatihā cachana jaan beseta.

Nii jaunte, cuu nii beseta bitoaa cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso neba.

² Nii janate Cana Coaunera Calaohi Jesoso netonai cotihacure nii beseta que, aina nere-lanacaauru aina cuhane coina.

³ Nitohaneein inae nii beseta que neeuru jana jetaote, inae saa binone jana: “Inae nihei binota,” naain Jesoso rai biha nebana jaun:

⁴ “Saan. Chanuna niriitohi caraite oma. Inasi-ina jaiti turuha canu amihaneeon nunuhetiha-nune jaan cojoinaca que ne coalanaala,” naa neba raine janate:

⁵ “Chajaaincha naitoojoaancha ichacuchera,” nae nii cuu bino chaluurera rai Jesoso neba.

⁶⁻⁷ Nii janate cuu ne Jorioocuru rai saotaneein baichaje tabaanaain- atane caje ichanohineein, Cana Coaunera notaracae biji culejeein itolere acaauru lenonecuru culejeein ratirihuruhana jaanu que jesinaaeca teuruhana jaan.

Nii jaunte: “Caa cuhane acau raain teeuche nainecolijiaanaaincha,” nae Jesoso nii bino chaluurera rai.

Nii le baichajete baichaje seejoan cuhane coroata baichajihanaai curujuae.

Inae nii baichaje nainecolijiaanaain acau raain, teein beeuruhane janate:

⁸ “Soriin amaaïn, taa beseta erora cocoanhura,” naa Jesusone jaun, soriin amaaïn nii beseta erora cocoe nii acau chaluurera.

⁹ Nii janate Cana Coaunera Calaohi Jesusohacha rotoi nihane coitucuelanaala coe nii beseta erora. Acaihanejeïn nii acau raureraachate coitucuure.

Nii jaunte nii bino cohin aonaain:

¹⁰ “Raotoha caa bino,” naain, “Chajataauraa,” naain, nii ene ranaa jerera cotijiain: “Raotoha caa ii bino. Aihuruha leeochoaurune rijijieein, bino caohacha que nunuetein cana cocoaerate lanaalate aaita. Taoniin nunueniha canaacha coi amuritoeriinte raaotera,” nae nii beseta erora, nii ene ranaa jerera rai.

¹¹ Nitohaneeinte Calileea batane que nena nese Canaau, binoneein jesinaaeca rotoe Jesoso,

esinae Cana Coaunera letononeein nihane coitu-
cuuruha cachaaurune coina.

Nii coaraaina, esentaacaanu aina nerelanaa
nichaanune.

Nitohaneein nunuheteente, itolere cunaite-
nacaauru rautain, itolere ichae Cana Coaunera
Calaohi Jesoso.

¹² Nii baihane Caferenaanon cuha Jesusone jana,
corianiha cuhacaanu, nejeraauru, neba, aina
nerelanaa nichaanune naaonjoain, cuu neori-
hacaanu inata janojoeine coina.

*Jerosaleen nenea Teenforo caje necorete-
nacaauru sitaa Cana Coaunera Calaohi Jesusone
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)*

¹³ Nii janate Jorioocuru beseta Fasocoa que tu-
ruelalajihana jaun, turuha cue Cana Coaunera
Calaohi Jesoso.

(Fasocoa besetate bitohaure Jorioocuru aje-
lanaala, nii Teenforo asaae. Cairichaaerinajaain
niha Egipto curaanaane caje jianacoo mitanajaa
Cana Coaunera najaan- cojoanonaaniha nii Faso-
coa besetana jaunte, nitohaneein Fasocoa beseta
cojoanonaa bana Teenforo asaae itataojiain Cana
Coaunera corojeein bajaure Jorioocuru.)

¹⁴ Nii janate Jerosaleeun nenea Cana Coaunera
rai ita taojiauruhana jaan loreri inoasi- Teenforo
asaae necoretiha neure Jorioocuru, itolere baca,
carenero, serori naaonjoain que. Nii janate ecu
jelai teein ne cachaauru rai coriqui coreeurera.
Niite acaauru coriqui choae laurujua laurujuau-
ruhane jana,

15 sicho coinori que rajirajinjaain, nii acaauru rai bacaauru, carenerocuru, naaonjoain aina curaataain, acaauru sitaain, nii coriqui coreeurera rai coriqui riariae atane choae. Acaauru coriqui rori raatiin sieitiin,

16 chujuhecoha nii serori que necoretenaane jana: “Naain caa serorichuru amaauchera. Coa caa Ofa Cana Coaunera loreri asaae necoreti-hachera,” naain sitanajae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

17 Nii jaunte, “Jataain ii loreri beraihanunete ne,” naain aitosihalu Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane nii canacaanuhacha cohajeine jaun, “Aca caara,” naain canacaanu suujua cuhane Jesoso coarajiacaanu aina nerelanaa nichaanune.

18 Nii jaunte sitanajaa Jesusone jaun: “Chatohanai jana ichaain canacaanu notaareei jana, esinae Cana Coaunera letononeeine coitucuhacaanune coinata,” naain Jesoso caje bajaauruha Jorioocurune janate:

19 “Caa Cana Coaunera loreri chamuhitiin jaohichenena, nichata janojoeincha cuhane michureeunni nacoaauneeincha,” naane janate:

20 “Inasiinte jenachoonca saota jaanacaain ichacuruhalu jetao natiin, iicha nichata janojoeincha cuhane michureeita,” naaure Joriocuru Jesoso rai.

21 Rai jaberocohacha quete aite, nii Cana Coaunera loreri que ujuaiteein. Nii jaunte nichata janojoein ichanae Jesoso- oo caje.

22 Nii jaunte nichata janojoein ichanaane coaracaanune jaun, inae jauriaa aitosihana jaun,

canacaanu suujua neeoritohana jaun, nii aitoha Jesosone esenetacaanu, Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane aitohana jaun.

Satiin cacha suujua coitucuha Jesosone

²³ Fasocaa bana cuu Jerosaleeun neein, bacosacuru, maosacuru, urichosae, naajoaunri rautaane coaraainte, Cana Coaunera Calaohi Jesoso esenetaacoaure arajii cachaauru.

²⁴ Nete, “Naaajoaainte chuhisi, esinae rauhijiriin quesenetaurureeinha,” naene Jesoso, acaauru suujua coitucuhana jaun.

²⁵ “Naaajoaunruha caa cachaaurura,” naain biha chuneine que airijiinte, cacha suujua coitucuhana jaun, saneein esenetanajaene Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

3

Jesoso rene turuha Necodemone

(Niha lelauriin Jorioocuru fariseeo neein curajaain. Niichurute, “Acaauruhachajete jataain leeochoauru amuritoheriin Cana Coaunera ere tonoraare,” naaure.)

¹ Leinjiin fariseeo Necodemo neein curajaain nenaate nii lelauriin Jorioocuru bichauhenaneein ne, acaauru rai jataain nelateineein.

² Niite janotiin Cana Coaunera Calaohi Jesoso rene turuha uhe. Turuhinte:

“Eletoaa Cana Coaunera coitucuhacaanura. Iite itolere bacosacuru aina cunaitenacaauru rautaeraneein neeicha. Nitohanai ichana nainihej jelai cacha Cana Coaunera colaneta, cacha relaera,” naa Necodemone janate:

3 “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Enacooauneein nejanoaeniha cachane, Cana Coaunera aina jiniiquiin nenea nainihe” naa Jesusone jaunte:

4 “Inasiina enacooauneein nejanoare ichauhena. Inasiinte coaiten neba suuri cuhane neloroaain nejanoare ichauhena,” naa Necodemone janate:

5 “Esinaena rauhijiriin aitoon. Nihei acau ne-jei, Cana Coaunera Suujue naojoain que cou-junacatenoineniha cachane, Cana Coaunera Ere tonoraeraneen nenea nainihein cacha.

6 Jana, cacha caje nejanoanaate- jelai cachaneeinne. Jana, suujua culejeein caruruhin coriha Cana Coauneranete, Cana Coaunera cachaneein ne. Colane aihei.

7 Cana Coaunera Calaohi coitucuhin esenetaain nere tonorana jereraaurute nejanoaain Cana Coaunera cachaneein nereein. Coaa caa ichei caritocooaunne cojoaelatiincha caeneein aonajiha,” naa Jesoso, Necodemo rai.

8 Niritiinte, “Charijieein teeinti tiririjiin uha cu-juanane, ‘Naojoain cajete uhera,’ naain coitucue-nee. Niheichu ‘Cuute cuera,’ naain coitucuhe-nee. Nii rijijieein techu, ‘Naojoainte cacha rai ichaonaa te Cana Coaunera Suujue,’ naain coitu-cueneeicha,” naa Jesusone janate:

9 “Chatohanihana,” naa Necodemone janate:

10 “Jataain Israeli cocoaicha relaeraneei inatiin, ta carihanai coitucuhine.

11 Esinaena rauhijiriin aitocooaanu, canacaanu nota que coaracaanune jaun. Nete, aitocooaanune esenetaeneeichera.

¹² Caa cana rai chauratane que aitocoanne esentaeneine, chatohanein jana dedeeu ichaonaa bihanune esenetareei.

¹³ Nihei chunei dedeeu iniin coara. Canuna laaen dedeeu nihanune caje uhin cau turuun cachanein, itolere caa chauratane que nenea cacha rijijieein nihanune coina. Canuna Cacha Calahineein inaraacha cohajeineein neeun.

¹⁴ Charijieein teeinti, coata caje acano ichaain, enuha que nujuatein chujuraa Moisesane coitucuhi chachu natiin. Nii rijijieein techu, enuha que nujuatein Cacha Calaohi nichaunne chujuraa curureein,

¹⁵ nitajenaachara nejeein nenea ichaonaa raa quesenetaerane coina,” naain,

Chauratane que nenacaauru belaitoha Cana Coaunerane

¹⁶ “Jataain caa chauratane que nenacaauru cachaauru belaitoha Cana Coaunerana jaunte, acaihanejein calaohi nichaunne letoae caa chauratane que Cana Coaunera, nitajenaachara nejeein niha quesenetaain cacoitucuurera cachaaurune coina.

¹⁷ Coatiha cacha casetecaanune coina calaohi nichaunne letoaai Cana Coaunera. Jianacoo osa caje cacha mitaanune cointe, cau calaohi nichaunne letoae Cana Coaunera.

¹⁸ Nii Cana Coaunera Calaohi nichaunne esenetaa cachane, caseteco coarinaain. Jana Cana Coaunera Calaohi nichaunne esenetaaite, caseteconein niha cureein, acaihanejein Cana Coaunera Calaohi nichaunne esenetaenihana jaun.

19 Cono rijijieenne turuun caa chauratane que Cana Coaunera Calaohi nichaaunne, cacha conaeranu que niqui. Nete nii cono jerecurene nii Cana Coaunera Calaohi nichaaunne esenetaauruhi cachaauru. Acaihanejein nocohena janaachate nenea jerecure, nocohenaanau neein suujua coaraelanaala baaso ichacuruhane coina. Nii corenihate caseteconeein neeurureein.

20 Baaso ichacuruhane coaracuruhane coataate, cono rohan nichuuntanaa jerecurene saain nii baasoneein nenacaauru cachaauru.

21 Jana caohachaaain ichaaoruhanete, cono rohan nichuuntaaure, Cana Coaunera jerenohin ichacuruhane coaracuruhane coina,” naainte Necodemo rai aite Cana Coaunera Calaohi Jesoso raaje neque.

Enacoauneeinte Jesoso que ereereje Joancha Coujunacatera

22 Nii baihate Jodea batane que cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso, aina nerelanaa nichaanune aina, cuu inata janojoei nejeein neeoriin, acauhanau cachauru teein coujunacatenajaain baotisanajaane coina.

23 Nii janate, Salim rohan nenea Enoon, cachaauru coujunacatiha ne Joaan, cuu niha tabaain acauna jaun. Nii janate cuu turuhajeure cachaauru, acauhanau teein coujunacatenajaain baotisanajaa Joanne coina.

24-26 Inae Joaan enoaene lalajeeuruha caresero cuhane janate, acauhanau teein cachaauru coujunacateein baotisaa Jesusone jaun, ita cotaicha rijiitocure Joaan ere tonoraurera, leinjiin Jorioo aina. Nii baihate Joaan rene turuhin: “‘Cha,’ naau.

Taolu ii aina Jorodaan jeraniha nenaalu leinjiin cacha canacaanu rai iicha beebejeilute, enene acauhanau tein cachaauru coujunacateein baotisanajaa ne. Saainte inae aca ere tonoraaure,” naauruha Joaan rai nere tonoraaurerane janate:

²⁷⁻²⁸ “Saan. Jeriha Cana Coaunerane jaunte aihure. Inae inara rai rauhijiriin aitonajaaocaaun, ‘Coatiha Curisito nihaun,’ nanajaaocaaun. Canute letoae Cana Coaunera nii beraanu que.

²⁹ Charijieein teeinti, inae comasai raa cachane corojaje rai belaicha. Nii rijijieein inachu canu netonai corojajeun, Cana Coaunera Calaohi Jesoso ere tonoraauruha cachaaurune.

³⁰ Aca ere tejian tonoraa cuurureein cachaauru, jelaichoae jauhecotojoeriin. Jana canu erete tonoraa cuurureein fautojoeriin.

³¹ Nii dede caje unaate, itolere cacha curuaanaa neein ne. Jana chauratane que nena cachate, niicha coaraaicha coitucuujue. Jana aihei dede caje unaa. Itolere dedeeu nena, itolere caa chauratane que nenacaauru, naojoainte coaraain coitucue.

³² Acate itolere niicha coarai coaraain be niqui, nete esenetaaurene caa chauratane que nenacaauru.

³³⁻³⁴ Jana esenetaa cachanete, esinae rauhijiriin aitoha Cana Coaunerane coitucuha cureein, jelai Cana Coaunera Suujue que suujuecoha Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaun.

³⁵ Cana Coaunerate, nii letono calaohi belaitohana jaun, itolere cacha curuaanaa nihane caina cocoainae.

³⁶ Nii jaunte Cana Coaunera Calaohi esenetaera, nirijijieein nitajenaachara nejeein nena

ichaonaa raa cureein. Jana, nii Cana Coaunera Calaohi esenetaite nitajiha cureein Cana Coaunera casetecanohi neein,” nae Joaan-Cacha Coujunacatera, nere tonoraaureera rai. Nitohanialu inae Joaan enoene lalajeeuruha caresero cuhane rai.

4

Samaria bene rai iriha Jesusone

¹ Joaan cacha coujunacatera ere tonoraaurehane amuritoheriinte, Jesoso ere tonoraaure arajii cachaauru. Chaen “Aca jete, Joaan amuritoheriin acauhanau teein cachaauru coujunacateein baotisanajae.” naain coitucuure fariseeocuru.

² (Coatiha aca, acauhanau teein cachaauru coujunacateein baotisanajaai. Acaihanejein canacaanu aina nerelanaa nichaanunechana acauhanauteein cachaauru coujunacateein baotisanajaacaanu.)

³ Nii jaunte nii coitucuhin, Jodea batane caje mituhin, Calileea cauha cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁴⁻⁵ Nii Calileea batane que turuhane coina, nii Samaria batane choae situhin, Sicaraneein curu-ajain nenea neseu turue Jesoso, calaohi Jose rai Jacoboacha tei atane rohan.

⁶ Nii jaunte cuu niha atane jachu ucuaatiin acau mitunajaan Jacobo curuaa siriina jaun, enoto chujutaae lalajeein rijiu ecu lauturoaain lauhecoha Jesusone tonohanaune,

⁷⁻⁸ nii nese Sicarau, lenone coretiha cuhacaanu saain.

Nii jana jetaote canacaanu caaijie tocoriin tajiha acau raa uhe leinjiin Samaria bene.

Nii jaun jetaote: “Caisichuche nii ii acau quera,” naain acau bajaa Jesusone jana jetaote:

⁹ “Chanuna Joriooneeinche natiin, cacaje acau bajaache, Samaria beneneein nihanuche natiin,” nae jetao nii Samaria bene Jesoso rai, Samaria co-coaichacuru aina ita belaihureniha Jorioocuruna jaun.

¹⁰ Nii jaun jetaote: “Ichei Cana Coauneraacha tenaa jerei coitucuhin, canu nichaaunne coitucuhin cacaje laaen bajaachene jana nihanena laaen, canu cocoirenachara nejeein niha cacha najaan acau ichaonaa tera tereeeunche icheicha,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana jetaote:

¹¹ “Chaquena acau soriin rariquiche, raina jaannu sirijieequichene coalanaalata. Ucuhatohache caa atane jachu natiinta. Cha cajete ichaonaa tera acau tereeeiche caraita.

¹² Canacaanu foeratera inoaesi Jacobohacha ratirineein nihache caa atane jachu natiinta. Cajeraain niha nete acau corejetecurechelu Jacobo calaohichuru, rai nirihuru, naajoaihunrichera. Iina amurijiriin nena jereeechete,” naa Samaria benene jana jetaote:

¹³ “Satiin caa caje acau raain coerate, jerichanejeein enacooauneein cocoiriha cureeinchera.

¹⁴ Jana, canuhacha tei acau coha cachanete, coaiten enacooauneein cocoirenereeinchera. Quiicha tei acaute, cacha suujua cuhane marohemarohereein, cacha rai nitajenaachara

nejeein nenea ichaonaa teranu quera,” naa Jesusone jana jetaote:

15 “Saan. Carai aihane nii acau uhauche coaiten cocoirichaaunchene coataara, enacoauneein coaiten acau raanuchene coataara,” naane jana jetaote:

16 “Ii sinijiera cotihachanihuchera,” naa Jesusone jana jetaote:

17 “Niheiche casinejerata,” naane jana jetao:

“Esinaete chuhisi, rauhijiriin niicha que aito-coichera.

18 Jauriaate niqui saoquuin sinijierao-quichelura. Chaeen nii ena ii aina nenaate rauhijiriin isinejera neein nenecheta,” naa Jesusone jaun jetaote:

19 “Cana Coaunera Ere beraneeina ichoaraaunchera.

20 Caa atane ucuuno quete Cana Coaunera bajaebajaeraetoorechelu canacaanu foeratera inoaesihuruchera. Jana inara Joriooneeichenete, naain Jerosaleeun cuhin Cana Coaunera bajaebajaecaanune jerequichelura,” naa nii Samaria benene jana jetao:

21 “Quesenetaauchera. Inae ichuunnejeeon-ria caa atane ucuuno que uhichene laatelanaala, nii Jerosaleeun cuhichene laatelanaala, chunijiu niha natiin Cana Coaunera bajaebajaequichen-
era.

22 Samaria cocoaicha neeichene, coatiha nii inaraacha bajaebajajei coitucuujueein aitohe-iche. Jana canacaanu Jorioo nichaanunena nii canacaanuhacha bajaebajajei coitucuhin laen aitocooanuche, Jorioocuru caje ecoona nihache nii jianacoon cacha mitaerane jaun.

²³ Enene caje coauneein, caa atane ucuuno que unaa laatelanaala, nii Jerosaleeun cunaa laate-lanaala, rauhijiriin suujua cuhane Cana Coaunera bajaauruhineche nere tonoraeraauru esineeuru. Nitohaneeinte jereche Cana Coaunera,

²⁴ suujue nejeesiha nijihachena jaun,” naa Jesosone jana jetaote:

²⁵ “Raotojoeina turuha urichain Cana Coaunera letono Curisitone coitucuunche. Acate laen cana relaa ureeinche itolere que,” naa nii enene jana jetaote:

²⁶ “Saan. Canuna acaneein caa ichei aitoonchera,” nae jetao Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

²⁷ Nii janana eruhacaanu aina nerelanaa nichaanune, nii ene aina ereeree jana. Nii natiine, “Chaquena ereereequiche,” naain bajanaa nainenihacaanu, jataain cana curuaanaa nihane jaun.

²⁸ Nii jaunte cuu baichaje ratiriin, canacaanu que janoriin naain neseu biha cue nii Samaria bene.

²⁹ Inae neseu turuhin jetaote: “Chajaauchete, taa leinjiin cacha coaraera. Acate naajoaain itolere ichacaunne que aite caraicha. Jerihane acate Cana Coaunera Letono Curisito necaihara,” naa nii neseu nenacaauru rai turuhinna jaun

³⁰ tajiha jiniichaain uhin, nii ratiriha najaun turuhin coaraa uure.

³¹ Nii tonohanauna jaiti uujeeuru jana: “Chae-lainejein quiorihura,” naain lenonihane caina counujichaanune janate:

32 “Niha caleonne inaraacha coitucuhine lanaalara,” naa Jesusone jaun:

33 “Jerihane chunicohanejeinte coroaatecaihara,” naacaanu itaraine janate:

34 “Lenoneein inara suujua nunaaichene rijijeeina, casuujua nunaaun caletoaera amihaaneeon ichaain jitaanune. Acate caleonne nera.

35-38 Inoaelu nere bera que catohaneein turuhanune beratiha Cana Coaunerana jaun, turuhanune cohajeein neuruha cau nenacaauru cachaaurune jaunna inara letoareeunni, inae turuhanune beebejeeichene esenetauruhane, nitajenaachara nejeein nena ichaonaa raauruhane coina,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesoso, aina nerelanaa nichaanune rai.

39 Nii neseu turuhin niriitiin cachaauru rai beein, “Naojoain itolere ichacaanne quete aitera,” naa nii enene jaun jetaote esenetaaure arajiin nii Samaria cocoaichacuru.

40 Nitohaneein Cana Coaunera Calaohi Jesoso rene turuhin: “Canacaanu aina neeorihura,” naauruhana jaun, acaauru aina coroata janojoein neeorihacaanuna jaun,

41 jataain jelai amuritoheriin esenetaacoaaure, nujuaae caje raaje aitothane jaun.

42 Nitohaneinte nii jauriaanejeein Jesoso aina erena Samaria bene rai: “Ii cajena aasaeriin coitucuhin esenetacaanuchelu. Inae laen enene esenetacaanuche jataain nujuae caje raaje aitothane aonacaanuchene jaun. Acate Curisitonechera. Acate caa chauratane que nenacaauru itolere cachaauru jianacoon mitaera nechera,” naaure nii ene rai.

Jorioocuru curuaanaacuru curuaanaa rey rai cocoainanacaineen nenea calaohi rautaa Jesusone

⁴³ Coroata janohin Samaria batane que nihane baihate, caje amuhin naain Calileea batane que cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁴⁴ “Naaajoainte Cana Coaunera Letononeein nera,” naain caohachaain coitucuhin, belaaïn, raauenerichaain naraaichurune coitucuha rao-tojoein inatiinte, atiïn Calileea cauha cue Jesoso.

⁴⁵ Inae Calileea turuhacaanune janate, caohatiïn Jesoso raaure jelai batane que ichaonacaauru. Jaurianejeeïn Jerosaleeun Fasocoa bitoauruhane jana cuu itolere ichaa Jesusone coaracuruhane jaunte caohatiïn raaure.

⁴⁶⁻⁴⁷ Nii jaunte Calileea nenea nese- Canaau turuha cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso, nii jauriaanejeeïn bino neein jeesinaaeca rotoha najauïn.

Nii janate coitucuuriïn coaraa uhe Jorioocuru curuaanaacuru curuaanaa *rey* rai cocoainanacaineen nenea, cunaitiha calaohina jaun que rautaeratihane caina. Tajiha turuhinte: “Atiïn canenajau Caferenaan turuha uute carai canaanai rautaaicha,” naa nii cocoainanacaine jana:

⁴⁸ “Saan. Chatohanai coaraeneeiche inara nota quene, cha esenetaheeiche,” naane janate:

⁴⁹ “Chajaaajoaau atiïn osiha carai canaanaine ajiïnihara curuaanaa,” naane janate:

⁵⁰ “Chajaaincha chaque tonajelanaala caunihu. Inae nerautaa ii rai canaanaicha,” naa Jesusone jaun, esenetaain cauha cue.

⁵¹ Nii jana jetaote, inae turuhelalajeeïn cuujihane jana jetao, tajiha que tacaain: “Inae

nerautaa ii calaohicha,” naauruha que tacaain cachaaurune jaun jetao:

⁵² “Chu teejia enotone jana nejelajaain nerautaeta,” naain bajaane jana jetaote:

“Raca enoto cafetaainte nejelajaain nerautaera,” naaurua najaun jetaote:

⁵³ “Nii rijiute chujian aite carai Jesusora,” naain jetao, nii caje coauneein jetao Cana Coaunera Calaohi Jesoso esenetaaure saain, sinijiera, bereecuru, naajoain aina jiniiquiin.

⁵⁴ Nii quete coroata saain coitucuuruha cachaaurune coina niicha ichai ichae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, Jodea caje Calileea nena neseu turuna jaun.

5

Jiurona rautaa Cana Coaunera Calaohi Jesosone

¹ Nii baihate Jerosaleeun cauha cue Jesoso, Joriocuru beseta bitoaane coina.

² Nii Jerosaleeunte, carenero bacuujuaneein curuajaain nena acujua rohan ne Beteseta neein curuajaain acau netaojia najaan.

³ Ecute saouquin niha lohanarine jana nasaae daraacoore arajiin cunaitenacaauru, maosacuru, bacosacuru, neluhinaauru, jiuronacaauru, nichuru daraaque nerurujuaa nii acau netaojiane cohaca.

⁴ Nii acau netaojia jetaote, tabaque nichoae fauha Cana Coaunera Letonone, nerurujuae nii acau. Nitohaneein nerurujuaane jana, ichoaaichaniha cuhane fai cunaitenaa jetaote nerautae.

5 Cuute ne leinjiin cacha, nichatachoonca fosa jaanacain cunaaicha aina nei.

6 Niite tocoeecohane jana coarae Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Coaraane jana, inae nitohaneein carajaain cunai aina nihana jaunte, rai: “Nerautanaa jereeina,” naain caje bajaa Jesusone janate:

7 “Eejeen, aihanu niquicha. Nete nene caa acau netaojianaja cuhane canu faeraanura. Faunaa jerichaaunne naineeinte, canu ichoaechaniha faaure leeochoaurura,” naa nii cunaitenaane janate:

8 “Saan. Chajaain nimichuhin chela seriin amuute coaracaara,” naa Jesusone janate,

9 nii rijieeoritiin caoachanainejeein nerautaain, nela seriin nichaaurain jelai caje amue nii cunaitena.

Nii janate nebetacanaa janonaa bana nitohanai ichaane jaun, coaraain:

10 “Ta cocoaeraa chaelai baijiera enenene coitucuhinete, nebetacanaa cojoanonaa nihane saijieein anajiin baijiaai,” naauruha rai Jorioocurune janate:

11 “Aihanu niqui, nete caletoe canu cunai caje carautaera,” naane jana:

12 “Chate nii nitohanai ichaaine coina eletoaeta,” naain niqui bajaauruhane jana

13 coitucue, arajii cacha jana nitajeoriha Jesusone jaun.

14 Nii baihate nii Jerosaleeun nenea ita taojiaain Cana Coaunera bajaauruha Joriocuru najaan Teenforo asaae eruhin:

“Aonaau, inae laaen nerautaicha. Nijiaonria coaiteen naosatena coaquine. Coaiteeinete jela amuritoeriin coaraa curiquincha,” naa Jesoso raine jaunte,

¹⁵ Jorioocuru rai biha cue:

“Acate carautaera,” naain.

¹⁶ Nii jaunte Jesoso aina nejerateein, jataain sohin jaonaa jerecure Jorioocuru, nitohanein nebetacanaa janonaa bana cacha rautaana jaun.

¹⁷ Nii jaunte: “Joaenreein bana amianiha Ofana jaunna, jerichanejeein ichaaunra,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

¹⁸ Niritoha Jesusone jaunte, jataain jelaichoaae jauhecotojoeriin aina obajeein sohin jaonaa jerecure. Chaen nebetacanaa janonaa que aitocuruhane tonoraelanaala, “Cana Coaunera Calaohi nihane jaun jete, ichaa Cana Coaunerane riji-jieein ichae,” naane corenihane maajeein jataain rautaaurene Jorioocuru.

Rai inaca Cana Coaunera cocoinanohineein niha Cana Coaunera Calaohine

¹⁹ Nii jaunte: “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni inara rai, Coatiha casuujua caje coaunein quiicha jerei ichana nainihaun, Cana Coaunera Calaohi nichaun natiin. Acaihanejein Ofaacha jerenohichana ichaun. Itolere Ofaacha ichaichana ichaun canu netonai.

²⁰ Cacoelaiha Ofa Cana Coaunerana jaunte, itolere niicha ichai que canotajae. Chaaen techu jeelai choae jauhecotojoeriin caque itolere ichaain inara notaaratihane, nii cojoaelatiin coaraa curiquicheein.

²¹ Onacaauru ichateein acaauru rai ichaonaa tiha Ofa Cana Coaunerana jaunna, canu netonai quicha belaihuri ichateein acaauru rai ichaonaa teeun.

²² Chabana cache coujuhin coaraai Ofa Cana Coaunera. Coatiha ichana nainenihane caun ahei. Nii jaunte canu cocoaainain caletoae cache coujuhin coaraaunnuque,

²³ chaen rijijieein jataain curuaanaa neein nihanune coitucuhin, rai nere tonoraauruhane rijijieein quere netonai tonoraauruhane coina. Cha teeinti quere tonoraene, niite caletoaera Ofa ere tonoraenereein.

²⁴ Caletoaera ere esenetaain, quere tonoraain naajoain neeichenena inara coujuhin inara coaraelanaala rauhijiriin nitajenaachara nejeein nena ichaonaa tereeunni inara rai, jaoleneein neeichene coataa. Esinaena rauhijiriin aitoon.

²⁵ Enene caje coauneeinte Cana Coaunera Calaohineein nihanune ere aonacuruha Cana Coaunera coitucuhi cachaaurune jana, quere tonoraauruhane, acaauru suujua coriha cureein Cana Coaunera.

²⁶ Raajenihane ichaonaa nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teraneein niha Ofa Cana Coaunerana jaunna, jerichanejeein rijijieen nena rai calaohi nichaunna jaun canu netonai nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teeun.

²⁷ Inaraacha cohajei- cache calaohi nichaanne cocoaainainte caletoae, caohachaain ichaauruhane coaraain baasoneein ichaonacaauru ichao rucueranu que.

²⁸ Coaa caa aitocoanne cojoaelatohache. Inae cojoinaca que turuhane banate, rai nere aonacu-

rureein.

²⁹ Nii banate natane bana caje mituurureein satiin onacaauru, caoacha icharaauru nitajenaachara nejeein nenea ichaonaa raauruhane jana, baaso icharaaurute caseteco coaraa cuurureein.

³⁰ Coatiha casuujua caje coauneein cacha coujuhin coarahaau. Aitiin caletooa Ofane rijijieina rauhijiriin cacha coujuhin coaraau.

³¹ 'Cana Coaunera Calaohi nichaunra,' naain irihanu caraajenianene caohacharihei.

³²⁻³³ Inae Joaan caje bajaerateichene jana, rauhijiriin inara rai bihalu Joaan. Aihana jaun, esenetaaichenete caohachae, Cana Coaunera ere beraneein niha Joanne coitucuichene jaun.

³⁴ Esinaete rauhijiriinte caque aite Joan-acauhanau teein cachaauru coujunacateein baotisaera, caje bajaachene jana niqui, nena cacha aitohane lateneun. Jianacoon mituhin neeiche osa cajene jerena caaunna, caa niritiin aitoon.

³⁵ Aca aiha leinjiin conone rijijieein niha Joanne jaunte niqui, corojeein neeichelu basiijiin reeintiariin.

³⁶ Chaaen techu, 'Acate canaacha cohajeinera,' naain inara rai biha rauhijiriin Joanne choae tacaain techu niqui, inara nota que itolere ichacaanne coaraquiche. Nii quiicha ichaina ichaun, esinae rauhijiriin caletooa Ofa Cana Coaunerane coitucuhichene coina.

³⁷⁻⁴⁰ Chariji bana Cana Inaca Cana Coaunera coaraain nere aonaheeiche niqui. Nete, nere bera inoaesihuru que catohaneein turuhanune berateein laenaeratihalu Cana Inaca najaan que

nerelaache niqui, caje ichaonaa nitajenaachara nejeein nenea raachene coina. Nete nii aitohane rijijieein caletooa Cana Inacane esenetaeneiche-ene jaun raenereicheein.

⁴¹ Nii jaunna caque tacaain canu coroaajeein caraaichene jereneeun.

⁴² Chaaen nachu raotojoein Cana Coaunera jereein, nere tonoraain neneeichene coitucuun.

⁴³ Cana Inaca Cana Coaunerate niqui caletooae. Nete, caohachaaain caranaa jereneeiche. Jana inara rene turuhin, ‘Canuna Cana Coaunera letono neeunra,’ naa inara rene turuhin Cana Coaunera letono niheinete laen caohachaaain rariquiche.

⁴⁴ Cana Coaunera coacuelanaala itaacha coroaajeein, ‘Iite caohati cachaneein neeicha,’ naain neeichene jaunte, quesenetana naineneeiche.

⁴⁵ Coatiha Ofa rai inara coulurujuenaa coauhaaun canu. Nii Moisesa inaraacha esenetaite laen Cana Coaunera rai inara colurujuereein.

⁴⁶ Moisesa aitoojoan esenetaaichene jana nihanete, quesenetareeiche, catohaneein turuhannune que aitiin laenaalu Moisesane jaun.

⁴⁷ Nii aitiin niicha laenai esenetaeneichene, chatohaneein jana aitocoaunne esenetareeiche,” nae Jesoso.

6

Saoqui oharaancai cacha rai lenone tiha Jesusone

¹ Nii baihate Calileea conemuri jeraque cuha Jesusone jana,

² sacuha cuure arajiin cachaauru, cunaite-nacaauru rautaane coaracuruhana jaun.

³ Nii janate cuu atane ucuuno choae iniin nelauriariin lauheque Jesoso, aina nerelanaa nichaanune aina,

⁴ Jorioocuru beseta Fasocoa catainajeein.

⁵ Nii jaunte arajiin turuuruha cachaaurune jaun: “Chu lenone coreterihacache, caa arajii cachaauru rai,” naain bajaie Ferifi rai Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁶ Niicha ichaneni coitucuha natiinte bajaie Jesoso Ferifi caje, “Tooanrichaaincha,” naain.

⁷ Niritiin bajaane jana: “Coroata fashai janonei amihanenaa core jeeoneein faan coretichaachene niha natiin coatia caa arajii cacha naineriheta,” naa Ferifine baihate:

⁸⁻⁹ “Caute ne caa canaanai rai saoquijieein faan, nii baiha coroatajaain ate, naaonjoaain niqui, nete caa araainein cacha nainenere carijiei,” naa nii Simoon Fedoro ocoala Aanderesine jaunte:

¹⁰ “Saan. Acaauru rai aitocuchete nelauriaauruhine satiin,” naa Jesusone jaunte:

“Nii omane choae nelauriaauchera,” naauruhane jana, nelauriaaure nii saoqui oaraancai quichaauru nejeesina, enecuru, canaanaihunru, naajoain janijilanaala.

¹¹ Nii janate nii faan teberiaain: “Nariha,” naain Cana Coaunera bajaane baiha, nii aina nerelanaa nichaanune rai nii faan te Cana Coaunera Calaohi Jesoso, chaluhaaanune coina. Chaluhaaanune janate, nii saoqui oharaancai cacha naine nii faan. Jerichanejeein techu nainecohanajae nii ate.

12 Nii janate, inaeneeuruhana jana cautihana jaun: “Caa caute curujuaain raache nijiaohanne coataa,” naa Jesoso, aina nerelanaa nichaanune raine jaun,

13 curuhacaanune janate ne, elechoonca coroata omariin faan caute. Nitohaneeinte caute, nii saouijiei faan nefaain.

14 Nii coaraante: “Caate caa chauratane que turuha uha niicha jerecuri Cana Coaunera letono canaacha cohajeinecaihara,” naaure cachaauru.

15 Nii jaunte jataain acaauru curuaanaa *rey* neein Jesoso tenaa jereein, counujueein amanaa jerecuruhane coarajihana jaun, acaauru que janoriin amue rautaenihana jaun. Nitohaneeinte acaauru que janoriin amuhin, atane ucuuno que iniha cue Jesoso, cuu jelai basijiin neeorihane coina.

Acau choae amuha Jesusone

16-17 Nii janane, inae nocohecane jaun, jaiti turueniha Jesoso atane ucuuno cajena jaun, fauha cuhacaanu. Fauhina, leinjiin bote cuhane naain jera jaoha cuhacaanu, Caferenaan turuhacaanune coina. Nii janate inae nalaquuin cuhin nocojoe.

18-19 Nii janate, inae bote cuhane fauhin cuujihacaanune jana, canacaanu sacuha uhe Jesoso, acau choae rurujueein uhin. Nitohaneeinte acau choae uhin canacaanu rohan nichuuntaain, nii acau jiheetohane jana, fichafichanaa tabai nihane jana, nii bote nalaene amuniha canacaanu rai janate coaracaanune jana, tajiha acau choae

uhin rurujue, nii bote nichaae uhin. Nii jaunne coasiha nesoonetohacaanune janate:

20-21 “Coaa nesoonetohachera. Canuna aihunra,” naane jaun, que tacaain corojeein, nii bote cuhane fauhin amaacaanu. Nii janana cohaneeriin turutoha cuhacaanu canacaanuhacha coinetihu.

22 Nii cojoanoote, acaihanejein satononiha jera jaoha cunaa bote cuhane fauhin jera jaoha cuhacaanune jana, canaacaanu aina uheniha Jesusone jaun, nii que ereereecure.

23 Nii jana jetaote, Tiberia nese caje uhin turuha uhe leinjiin bote. Turuhin jetaote, najauriaa uhe nii Cana Coanera bajaain niicha tei faan quihuruha najaan rohan.

24 Nii jana cuu nenihacaanune jana, Jesoso netonai niha natiin nenihana jaun, nii bote cuhane nefaujuaain cuhin, nii nihacaanune jaauun Caferenaon turuhin ariha uure.

“Ichaonaa esine tera lenoneneeinne neeun,” naa Jesusone

25 Nii janate jera jaohin coaraa uuruhane jana, cuu nii Caferenaon ne Jesoso. Nii jaunte rai: “Chabana cau turuhite cache relaera” naauruhane janate:

26 “Nii quiicha ichai coaraquiche natiin, ‘Naojoain caara,’ naain inara suujuau erenaa coacuelanaala, nainaan obejeein lenonequichene jaunte cariirijieeiche,” naainte,

27 “Coa sanaa inaera lenone corenihacha amihanihache. Acaihanejein ichaonaa tera-chabana sanaachara nejeein lenone coreniha amiha-neeuche. Nii nitajenachara nejeein niha cache

najaan lenone tihanune coinata caletoe Ofa Cana Coaunera. Canuna inaraacha cohajei Cacha Calaohi ineenra,” naa Jesuso acaauru rai janate:

²⁸ “Chatohanein nerichaanu Cana Coaunera jerenohi ichacaaunne coina,” naain bajaauruhane janate:

²⁹ “Caa niicha letoai nichaunne esenetaichenete jere Cana Coaunera,” naa Jesusone janate:

³⁰ “Chatohanaina ichaain canacaanu notaareei, coaraain esinaaen rauhijiriin Cana Coaunera letononeeine esenetaacaanune coina.

³¹ Carene tabai que amuhemuhecuruha na-jaaun jetaote, neniha lenonene jaun jetao, dede caje faan rijijieei nena manaa neein curuajaain nena que jetao ichaohin amuhemuhecurure-jetelu canacaanu inoaesihuru. Nitohanein jetaote, neniha lenonene jaun, ‘Dede caje nena faan rijijieein nena manaa te Cana Coaunera,’ naa Cana Coaunera Quiricha inoaei cuhane” naauruhane jaunte:

³² “Coatiha Moisesa nii dede caje nena faan manaa tihei. Acaihanejein Ofa Cana Coauneraachate nii dedeeu nena faan esine teraneein ne.

³³ Nii Ofa Cana Coauneraacha tei faante turue caa chauratane que, cachaauru rai ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nena teranu que,” naa Jesusone jaunte:

³⁴ “Atiin canacaanu rai inetono janonaa bana, nii faan que canacaanu sihura curuaanaa,” naauruhane janate:

³⁵ “Canuna cacha rai ichaonaa tera faan neein neeun. Cha teeinte carene uhe aca mijiteriaain. Cha teeinti quesenetae, aca cocoireriaain.

³⁶ Nete inara rai aitocooaunne esenetaeneeiche, inara nota que quiicha ichai coaraquiche natiin.

³⁷ Satiin Ofa Cana Coauneraacha letoaite carene uhe. Nii jaunna carene uhi nihane sitaenereeeunni.

³⁸ Coatiha quiicha ichana jerei ichacaaunne coina, dede caje uhin turuha uhaaun caa chau-ratane que. Acaihanejein caletoaera Ofa Cana Coauneraacha jerei ichacaunne coinana cau tu-ruun.

³⁹ Nabana nitajeuruha cachaaaurune coataate caletoae Ofa Cana Coaunera. Nii jaunna satiin nii carai niicha teeuri cachaauru ichateein michuna-jaa cureeunni inae saa cana janonaane bana.

⁴⁰ Nii Cana Coaunera Calaohi coaracuruhane esenetaauruha satiin cachaaurunete jere caletoaera Ofa Cana Coaunera, chabana nitajenaachara nejeein nena ichaonaa raa esenetaeraaurune coina.

Nii jaunna inae saa cana janonaane bana icha-teen michuunajaa cureeunni,” naain acauru tonorae Jesoso.

⁴¹ Niritiinte, “Canuna dede caje faunaa faan neeunra,” naa Jesusone jaun nocoeje chanuure Jorioocuru.

⁴² Nitohaneeinte ita rai: “Ta Jose calaohi Jesoso niha caane. Raotojoein inaca, neba, naajoain coitucuhacache natiin, dede caje faunaa nereta,” naauruha ita rai Jorioocurune janate:

⁴³ “Inae canu necoeje chanuhichene jianecuchera.

⁴⁴ Chunei carene unaa nainihe, nii jereein neniha caletoaera Ofa Cana Coaunerane. Inae

saa janonaane banana nii carene uhine ichatiha cureeunni.

⁴⁵ ‘Satiinte relareein Cana Coaunera,’ naa Cana Coaunera ere beracuru ioaensiuruhacha laenai quiricha cuhane jaunte, satiin Ofa ere aonaain tonoraain que nerelanacaaurute, carene ureeincha.

⁴⁶ Chabana Ofa coaraai chunei. Acaihanejein canuhachana coaraaun caje unaa nichaunna jaun.

⁴⁷ Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Qesene-taerate ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nena raa cureein.

⁴⁸ Canuna ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nena tera lenoneneein neeunra.

⁴⁹ Neniha leinjiinejein cacha najaaun carene tabai choae amuhemuhecuruha inara inoasihurune janate, que ichaaoruhane coina cojoanoo netojoein manaa neein curuajaain nena quinacai nalae Ofa Cana Coaunera, que ichaaoruhane coina. Nete, satiin oore nii quihurera-inara inoasihuru inae binaaneein.

⁵⁰ Canuna dede caje faunaa lenone neeun. Nii faan nichaaunne quicha, chabana orihain.

⁵¹ Canuna nii lenone neein dede caje faunaa neein neeun. Nii lenone que ichaohin neite niri-jijieein nitajenaachara nejeein niha cureein.

Nii lenone quiicha tenaa jereite, cajabereoneein ne. Acane tiha cureeunni, que ichaohin neeuruha caa chauratane que nenacaaurune coina,” naa Jesusone janate,

⁵² “Chatohaneeina rai jaberoco que cana coroaatere,” naain nejesinajeein ita cotaicha rijitocure Jorioocuru.

⁵³ Nii jaunte: “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni inara rai. Canuna Cana Coaunera Calaohineein, jelai Cacha Calaohineein inaraacha cohajei ineein neeun. Cajabereeon quiin cacoichana cohenee-ichene, nihei ichaonaa esine ranaa nainiheeiche.

⁵⁴ Cajabereeon quiin cacoichana coerate, chabana nitajenaachara nejeein nena ichaonaa raa cureein. Acane, saa cana janonaane bana icha-teein michuha cureeunni.

⁵⁵ Ichaonaa tera lenone esine neein niha cajabereeonne janate, ichaonaa tera conacai ineein ne cacoichana.

⁵⁶ Nitohaneein cajabereeon quiin, cacoichana coerate, caniha jiniiquiin nereein.

⁵⁷ Nii caletoaera Ofa Cana Coaunerate ichaonaa siri. Nii jaunna que ichaohin neeun. Nii rijijieein techu, cacoreniha ichaoha cureein caque lenoneein nei.

⁵⁸ Nii dede caje faunaa lenone quena aitoon. Coatiha nii inara inoaesihuruhacha quii manaa rijijieein nihei. Nii manaa quihuruha niqui inara inoaesihuru, nete satiin oore nii quihurera. Jana nii caitoojoan dede caje faunaa lenone quiha cachanete, chabana nitajenaachara nejeein niha cureein,”

⁵⁹ naain relanajae Jesoso, Caferenaanon, acaauru rai sinacoca asaae netaojiauruha Jorioocurune jana.

Nitajenaachara nejeein nena ichaonaa tera er- enaa

⁶⁰ Caritiin relanajaa Jesusone jaunte: “Caainta- toha jataain caa naitoojoan. Chate nere tonorare,” naauruha nii caaijie arajiin cunacaauru cachaau- rune janate,

61 aohanriin:

“Ta aihane carautaaichene.

62 Toohanreichecha, jauriaa nihanulune jaاون jelaiha iniha cuhanune coaraqichene.

63 Caa quere aonaain esenetaeraaurute, chaelai janonaa bana nitajenereein. Jana, caa aito-coaunne esenetaelanaala erenaa tonoraauruhite, ichaoha jaberoco niha natiin, nitajiha cureein suujue. Cha que nelatihei cana jaberoco, cana suujue colane.

64 Nete jaiti caa aitocoanunne jaan esenetaaurene inara tabaauru,” nae acaauru rai Jesoso, inae inoaelu caje coauneein, “Acaauru acaaurute quesenetaenereein. Jana, acate naaonjoain cacoulrujueein naaonjoain caeteratiha cureein,” naain coitucuhana jaun.

65 Nii jaunte: “Nii jereniha Ofane, carene unaa nainihei chunei,” naa Jesusone caijiete,

66 jianijihacoaaure nii arajiin aina nerelananichaanune aina amuhemuhenacaauru niritoha Jesusone jaun.

67 Nii jaunte: “Inara netonaiha cajaohin caratiriin amuriquiche,” naain bajaa elechoonca coroatajai nichaanune cajene jana:

68 “Ahan aihei. Chuna nenacae curichaa-caanu. Nii canacaanu relaina jaan tejian nenacae ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nena teraneein ne.

69 Canacaanuna laaen ii esenetaacaanu. Nii jaunna acaihanejein Cana Coanera Calaohi Curisitoneein neeine coitucuhacaanura,” naa Fedorone janate:

⁷⁰ “Canuna lechoonca coroatajai niquichene cotijiaain raain neeun niqui. Nete, nii inara lechoonca coroataja nechu aansain moconajaera-neein ne,” nae Jesoso canacaanu rai.

⁷¹ Nii Simoon calaohi Jodasi Isacariote quete aite Jesoso, aina nerelanaa nichaanune lechoonca coroataja niha natiin coulurujuerichaaine coitucuhana jaun.

7

¹ Nii baihate, Calileea batane que nenacaauru neseuru neseuru cachaauru relaa amuhemu-jue Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Jodea batane que cunaa jerihe, cuu sohin jaonaa jerecuruha cuu nenacaauru Jorioocuruna jaun.

² Nii janate, inae ichuunejeonriha lohanari beseta bitoaauruha Jorioocurune jaun:

³ “Coo caa niha. Jodea cunihunte cuu chaaelai ichaaine coaracurumii cuu nenacaauru ii coitucurera.

⁴ Coitucuha cachane jeriha chuneine, asiin cha ichana nainihe. Aihana jaun, letonoaneein satiin coarajeeurera notaracaae ichaaute coaracurumii,” nae nocoalacuru.

⁵ Nihei nocoalacuru nihanatiin esenetaaurenihana jaunte aitocure.

⁶ Nii jaunte: “Inasiina jaiti turuha cuhanune jaan cojoinacane coalanaala cureeun. Inara raite laaen caoachae joaenreein bana cuhichene,

⁷ neniha chatohaneein inara aina nejerateein, inara cotaain, chatohaneein inara tenaa naineniha caa chauratane que nenacaaurune jaun. Canihate laaen nejerateeure, itolere

baaso ichacuruhane que rauhijiriin aitocoaunne coreniha.

⁸ Inara cunichuchete beseta bitoaaiche. Jaiti curihaunni canu, turueniha cuhanune jaan co-joinaca quene jaun,” naain

⁹ nii Calillea nedae Jesoso.

Lohanari beseta bitoaaurera jana turuha Cana Coaunera Calaohi Jesusone

¹⁰ Nii baihate inae cuuruha nocoalacurune jana, acaantonai cue acaauru caaijie nasina rijijieein, acaauru aina beseta bitoaa.

¹¹ Nii janate inae nunuheca besetane jana ariir-ijieeure Jorioocuru: “Aancacha nii cacha,” naain

¹² cuu nejesinajeein coaucuhin ita rai ereere-jeein:

“Acate caohachanejein cachaneein ne,” naauruha tabaaaurune janate, tabaaauru:

“Caohachanejein cacha nihei jana canacaanu rai, cacha coritaain naojoanna jaun,” naaure tabaaauru.

¹³ Nete, rauhijiriin “Aca,” naain chaque erenaa nainene chunei Jorioocuru coasiha.

¹⁴ Nii janate, netaojiauruhana jaan loreri Teenforo asaae enoha Jesusone jana, inae sanaa jere nii beseta.

¹⁵ Nii janate cuu relanajaa Jesusone jana cojoaelatoore Jorioocuru. Cojoaelatiinte:

“Chatohaneeina nirijieein nerelaelanaala itolere coitucue,” naauruhane janate:

¹⁶ “Coatiha casuujua caje quiicha rocohi niheicaa inara relaanune jaan. Caa inara relaanune jaante, nii caletoaera caje unaa ne.

17 Nii jaunte inae jatoroain Cana Coaunera jerenohi ichana jererate aitocoanne aonaain coitucuha cureein. Nitohaneeinte esinaae rauhi-jiriin casuujua caje rocohin aitenihanune coitucurureein.

18 Charijieein teeinti: ‘Canuna caoacha cachaneein neeun,’ naain suujua caje rocohin raotono que ereereecane, ereereje cacha raotojoein: ‘Caate jataain caohachanejein cachaneein ne,’ naain caohachaain belaaain coaracuruha cachaurune coina. Nete rai letoaera curuaanaa coitucuhin coroaecuruhane coina, esinae rauhi-jiriin aite. Aihana jaun, Nihei nii que: ‘Casaje,’ naain ereereecuruhane jaanu.

19 ‘Cana Coaunera ere bera Moisesa ere tonoraacaanu,’ naainte ereeiche niqui. Nete: ‘Coa sonajaain jaohache,’ naain aitoa Moisesa natiin tonoraeneeichene jaun, casohin cajaanaa jerequiche,” naa Jesusone janate:

20 “Chana ishohin ijiaonaa jerete aansai,” naauruhane janate:

21 “Chanuna jana chaaen, nebetacanaa janonaa bana cunaitenaa rautaanune jana, cojoaelatiin obaaequichelu caniha.

22 ‘Quichaneein nejanoaa inara bereene, inae fosa janoniha nejanoaane jana, rai nacatichei cari jiununuhin saauche,’ naa Moisesane jaunte niqui, nii tonoraain nebetacanaa janonaa bana niha natiin, canaanai nacatichei cari jiununuhin sauhin naaonjoain neeichelu.

23 Chanuna chaaen nebetacanaa janonaa bana lesajeein cunaitenaa rautaanune coreniha, caniha obajeein caque nererojoecaichelu.

24 ‘Cana Coaunera aitoojaan tonoraacaanu,’ naaiche inara suujua cuhane natiin, esinae rauhijiriin Cana Coaunera aitoonjoan coitucuhin tonoraain niheeiche. Esinae rauhijiriin Cana Coaunera aitoonjoa coitucuhin neeinchene jananihane, caniha obajeein caque nererojoecaain neriheeiche,” nae acauru rai Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

“Naojoain cajena unaa neeun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone

25 Nii janate: “Tana caa cacha ariirijieuruha sohin jaaoruhane coinane,” naauruha nii Jerosaleen nenacaaurune jana,

26 “Nocoa chujianra jianacoo neein satiin coarajera notaracae ereerejena. Chanuna colaraain inauhene coarajeeure. Jerihanete acauru esentaain, ‘Acate Cana Coaunera letono Curisitone,’ naaurucaiha cocoinanacaihuru.

27 Canacaanuna laaen, nii uhana jaan coitucuhacaanu. Jana turuha Curisitone, ‘Naojoain cajete uhera,’ naain coitucuerariaain,” naauruhane janate,

28 cuu nii ita taojiaauruhana jaan loreri Teenforo asaae aonajenajaain,

“Esinaena aihana jaun, canu unajaan coitucuhiche. Coatiha casuujua caje coauneein uhaaun. Inaraacha coitucuhi Cana Coaunerate caletoae.

29 Dede caje, aca caletoana jaunna coitucuun caje uhanune jaun,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso tonijiaain.

30 Niritohane corenihate mucuhin amaain caresero cuhane Jesoso enoanaa jerecure niqii,

nete jaiti cuu tenihana jaun, chatoaneei que biji teeurene.

³¹ Nete, atiin esenetaain:

“Turuha Curisitone, coatiha aiha caa cachane amuritoheriin araai saain niicha ichai ichaain cacha notaariaain,” naaure arajii cachaauru.

Teenforo beraihurera folisiaacuru que Cana Coaunera Calaohi Jesoso mucuhin raerateeuruha fariseeocurune

³² Jesoso queecha ereeuruha cachaaurune que urichocuruhana jaunte, rautaaurenihana jaun nere tonoraeraauru Teenforo beraihurera folisiacuru letoaaure nii fariseeocuru, nii cuu nenea batirichuru curuaanaacuru, naojoaihuri, Jesoso mucuhin raacuuruhane coina.

³³ Nii jaunte:

“Basijiin reeintiariina cau neeorihun. Nii bahana nii caletoaera rene cauha cureeunni.

³⁴ Canu aririquicheein niqui. Nete caurueneriquicheein, nii cuhanune jaun turunaa naineneriquicheei najaun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte,

³⁵ nejeesinajeein itarai:

“Chuna curute, ariirijiacachene niha natiin eruhenerihacache. Jerihanete Curiecocuru que najasiiteein nenacaauru Jorioocuru ataneu cunaa jere, Curiecocuru relaane coina.

³⁶ Chatohanerichaain naate aite: ‘Canu ariichene niha natiin, caururiheicheein cuhanune jaun turunaa naineneriquicheeine jaun,’ nae,” naainte itacaje bajaebajaecure Jorioocuru.

“Cocoirei carene uhinena cocoa,” naa Jesusone

³⁷ Nii beseta satono janonaa banate, beseta nunuhe bana, bajaauruhane amuritoheriin Cana Coaunera bajaure jiniiquiin nii beseta bitoaa turunacaauru.

Nii jaunte beseta satono que nimichuhin tonjii-ain, nii cuu nenacaauru rai:

“Cocoirei carene uhinena cocoa.

³⁸ Aitoha Cana Coaunera Quiricha Inoasi cuhanene tocohaneein, quesenetaera cacha suujua cajete mitureein acau rijijieein sorohin, jelaiha suujua cuhane maroemaroereein, suujua rucujueein rai ichaonaa nitajenaachara nejeein nena teraauu que, chaen leochaauru rai niha natiin tihane coina,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, nii beseta bitoaaaurera rai.

³⁹ Nitohaneein Cana Coaunera Suujue raaururichaa in esenetaeraauru cachaaurune quete aite Cana Coaunera Calaohi Jesoso, coitucuuruane coina. Jaiti dede curuaanaaneein Jesoso enoanihana jaunte, esenetaeraauru rai suujue letoaene Cana Coaunera. Nii quete aite Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Jesoso coreniha ita caje nelerucuruha cachaaurune

⁴⁰ Nii jaunte niritoha Jesusone jaun tabaauru:

“Acate nii turuha uha niicha jerecuri Cana Coaunera ere berane,” naauruhane jana,

⁴¹ “Acate Curisitoner,” naacoauruha leeochoaurune janate, tabaauru jana:

“Inasiin jetao Calileea caje uriha Curisitone coaalanaala.

⁴² ‘Jerichanejeeinte curuaanaa inoasi Rabiri rijijieein Beleen cocoaichaneein nereein Curisito, curuaanaa inoasi Rabiri ichoalaneein nena,’

naa Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane natiin, Curisito nere Calillea cocoaicha,” naaure.

⁴³ Niritiinte Jesoso coreniha cuu ita rohecaain ita caje nelerucure.

⁴⁴ Tabaaaurute mucuhin amaain caresero cuhane tenaa jerecure niq̄ui, nete ichana nainene chunei.

Jesoso esenetaaureniha cocoaianacaihurine

⁴⁵ Nii jaunte, Jesoso colane turuha uuruha nii Teenforo beraihurera folisiaacurune jana:

“Chanuna mucuhin uhaeneeiche,” naain ba-
jaauruha cuu nenea fariseecuru, batirichuru cu-
ruaanaacuru, naaonjoaihurine jana:

⁴⁶ “Cha corenihana mucuhin uharichaanu
joareein coreniha. Nihei chunei cacha irihane
rijijieein erei,” naauruhane janate:

⁴⁷ “Inae nachu inara netonai coritaate.

⁴⁸ Esenetaauruha cana curuaanaacuru,
fariseecuru, naaonjoainurine coalanaala
esenetaaiche.

⁴⁹ Acaihanejein Cana Coaunera Ere coitucuu-
ruhi, Cana Coaunera jaolecuru cachaaurute es-
enetae,” naauruhane jana:

⁵⁰⁻⁵¹ “Nainihei joareein nere aonaelanaala,
joareein: ‘Naojoainte ichae,’ naain, caohachain
coitucuhelanaa, cacha casetecaacachene, niritiin
aitoha cana quiricha inoaesi cuhanene jaunne,”
naa nii janotiin Jesoso rene turuha cunaa fariseeo
Necodemone janate:

⁵² “Ii tonaina Calillea cocoaicha neei. Nihei
chunei Calillea caje ecocohin Cana Coaunera ere
bera. Cana Coaunera Quiricha cuhane arihute

coitucuhi,” naauruha leeochoaauru fariseeocuru
Necodemo rai janate,

⁵³ nenajau cauha cuure nii cuu nenacaauru.

8

Ene cojoaelorohe

¹ Nii janate acaauru que janoriin, naain Oliboneein curujaaain nena atane ucuuno cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

² Inae janohane janate naain Jerosaleeun cauha cue, coaiteen enacoaauneein cuu nena Teenforo asaae enohane coina.

Nii janate rene turuhajeeuruha arajii cachaurune jaun, nelauriaain relanajae Jesoso.

³ Nii janate nejelau quicha que nicharatihane jana ene cojoaeloroe eruhin, mucuhin, tajiha turuaa uure, Cana Coaunera aitoonjoa que cache relaaurera fariseeocuru.

⁴ Nitohaneein turuaainte, nii cuu nenacaauru cataaun tein:

“Naaojoaain nejelau quicha ainane janana, caa ene eruhin mucuhin uhaacaanura cache relaera.

⁵ Cana Quiricha Inoasi cuhanete laenaain cana rai rauhine tein letoaelu Moisesa, nitohaniha ene cojoaelorohe ne, sohin jaohacache ajeri que boto-siine coina. “Tonaai jana ii, ”

⁶ naain bajaauere, nii ene sohin joaeratenaa jerenihane coulurujueeuruhane coina.

Nii janate acaauru tonoraelanaala notoroaain, biji couturi que atane laenaje.

⁷ Nii janate cuu tonoranajae lanaala atane laenajiha biji couturi quene jana, cuu jeelai

coaineenejeein bajaebajaecuruhana jaun, couturi michuriin:

“Niha cau leinjiin inara jana osa que lanaala, chabana baaso ichae lanaala nenea ne, nii ichoaechaniha focoine ajeri que,”

⁸ naain coaiten notoroaain atane laenaje biji couturi que Jesoso.

⁹ Niritoha Jesusone jaunte, aihuru bana acaauru netonai baaso ichacuruhana jaun, acaauru suujua que tacaana jaun, coejeein, biinaa que ichoaichaain leinjihana leinjihanaain mituhin cauha cuure. Inae satiin mituhin amuuruha nii ene coulurujueurerana jaun, nii eneecha que jerajeein neeorihana jaun,

¹⁰ nimichuhin nichauraain:

“Aancaauruche icholurueraauruta. Ta ishohin ijiaohache chuneine,” naain nii ene caje bajaa Jesusone janate:

¹¹ “Aiheicheta curuaanaa. Nihei casohin cajao-hiche chuneita,” naa nii enene jana:

“Niheichu, canu niha natiin chatohanein chetein, ishohin ijiaonaa nainihaaunche. Inae caunichuche. Jiaonriha caa baiha coaiten nosateichenera,” naain nii ene jiane Jesoso.

Cana rai chauratane cononeein niha Jesusone

¹² Nii baihate coaiten cachaauru rai beebeje Jesoso:

“Canuna caa chauratane que nenacaauru cononeein neeunra. Quere esenetaerate ichaonaa tera cono siricheein. Chabana nocohenaanau amuhemuheriaain,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

13 “Nohaneeicha. Ichaajenihane aitiinte aito-hicha. Nii jaun chaque nelatihei nii aitohine jaanta,” naauruha fariseeocurune jana:

14 “Caraajenihane aitiin aitocooaunne niha natiinte, nelate quere. Canuna nii uhanuluna jaan jelai coitucuun. Jana inara coitucuheeiche. Niheichu canu cunajaanu coitucuheeiche.

15 Nechu jataain Cana Coaunera coitucuenee-ichene jaunte, joaenreein inara suujua cuaaichene jaun, joaenreein ereereequiche. Aanca chunei coulurujerichaaun canu.

16 Canu, cacha coulurujianunete, esinae rauhi-jiriin coulurujuenojoinnei ne, canuhacha jelai caitono nenihana jaun, caletoaera Cana Inaca aina aitocooaunna jaun.

17 Charijieein teeinti ‘Ita rijiitoojoein ereeuruha coroatajai coaraaurune, esenetaacache nete ne,’ naain aite inara quiricha inoaesi cuhane, nitohaneein ichaquichene coina.

18 Nirijieeinna coaraneein aitoon, nii caletoaera Ofate cajiniichaaain coaraneein ne. Nii jaun quesenetaaichenetene,” naa Jesusone jaunte:

19 “Aanca aihane nii chaca,” naain bajaauruhane jana:

“Cacoitucueneeichene jaun, Ofa coitucuhee-iche. Cacoitucuhichene jana nihanete, Ofa netonai coitucuriquiche,”

20 naain relanajae Jesoso, nii ita taojiaauruhana jaan loreri Teenforo asaae, nii coriqui teeuruha cachaurune jaaun neein. Niritoha Jesusone jaunte mucuhin enoanaa jerecure. Nete enoaa-

rene, jaiti nitohaneein teuruhane jaan cojohinaca que turuenihana jaun.

“Nii cuhanune jaaun cunaa nainiheeiche,” naa Jesusone

²¹ Nii baihate coaiteen aitiin:

“Inae amuhanune baihate cariirijieriquicheein inacojoein. Nete inara osa caaun cauhacha neein oriquicheein, nii cuhanune jaun cunaa naineneeichene jaun,” naa Jesusone jaun:

²² “Jerihanete raajenhane nesohin nijiaonreein. Nii jaunte nii cunajaun cuenerihacacheeine que aite,” naain ita rai ereereecuruha Jorioocuruna jaun:

²³ “Inarate, caa chauratane que neeiniquiche. Canuna jana, cana choae caje nenea neeinneeun.

²⁴ Nii jaunte oha curiquicheein osa caaun, canuneein nihanune esenetaeneeichene jaun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana:

²⁵ “Chaneeina jian,” naain bajaauruha Jorioocurune jana:

“Inae inara rai aitocoacaaun turuhanune caje coauneein.

²⁶ Niha arajiin erenaa inara rai quicha beenei. Nii caletoerate rauhijiriin esinae aite. Cauricho que aonacaunna jaunna jerichanetoein beebjeeun, caa chauratane que neniquichene rai,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone

²⁷ janate coitucusichurene, “Naaonjoain Cana Coaunera quete aitera,” naain coitucuurenihane jaun.

²⁸ Nitohaneein coitucuurenihana jaunte:

“Inara araaineein nihanu natiinte, enuha que ecuu canu nujuateein canu chujuuraa

curiquicheein. Nii banate Curisitoneein nihanune coitucuhin, casuojua caje rocohin aitenihanune coitucuha curiquicheein. Acaihanejein carelaa Ofa Cana Coaunerana jaan que aitocooaanne coitucuha curiquicheein.

²⁹ Chabana jelai caratirihei caletoaera Ofa, ni-icha jerenohin ichacaaunna jaun,”

³⁰ naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte esenetaaure arajiin cachaauru.

Jelai teein Cana Coaunera cacha, jelai teein Moconajaera cacha

³¹ Nii baihate esenetaaurera Jeroocuru rai:

“Rauhijiriin quere tonoraaichenete, canu ere tonoraera esineneein neriquicheein.

³² Nii banate esinae rauhijiriin, Cana Coaunera jerenohi coitucuhin raotojoein jianacoo ichaonaa naineriquicheein,” naa esenetaauru rai Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

³³ “Canacaanu foeratera Abaraaun caje coauneein nihein chunei fatoroon canacaanu cailichaera. Inasiinte nii aitohine tocohaneei enene cuhaneecha ichoreniha jianacoo mituhin nerichaanu. Nechu jataaina inoaelu caje coaunein raotojoein rohecaeraelanaala ichohacaanu,” naauruha nii esenetaaichuru Jorioocurune janate:

³⁴ “Satiin quere tonoraauruhite jataain mululuhin osa tabai aiha ne. Nii chunijiu cuhin nichotenaa nainerihaain.

³⁵ Cana Coaunera Calaohineein nihanune jaunte ne carai rauhi jianacoo nii osa caje inara mitaanune coina.

³⁶ Canu nii caje jianacoo inara mitaanunete esinaae rauhijiriin jianacoo mituhin neriquicheein.

³⁷ Abaraaunte chuhisi inara foeratera ne niqui, nete casohin cajaanaa jerequiche, quere esentae-neeichene jaun.

³⁸ Carelaa Ofa najaan quena inara rai aitoon. Charijieein teeinti, inara relaa inara inacana jaan ichaquiche, nii rijijieeina canu netonai caletoaa Ofane jaa ichaaun,” naa Jesusone janate:

³⁹ “Abaraaunte canacaanu inacane,” naauruha Jorioocurune janate:

“Esinae rauhijiriin Abaraaun calaohi neeichene jana nihanetera, aichejetohalune rijijieein neriquiche inara netonai.

⁴⁰ Nete esinaae caletoaa Cana Coaunerane que aitocooaunne coreniha casohin cajaanaa jerequiche. Chabana nitohanai que nerurujuanaa jeriheilu Abaraaun.

⁴¹ Inarate aiha inara inacane rijijieein neeinche,” naa Cana Coaunera Calaoihi Jesusone janate:

“Coatiha unosineein nihaacaanu, Cana Coauneraachate canacaanu inacane,” naauruha Jorioocurune janate:

⁴² “Cana Coaunera inara inaca niha netera, canu belaicheeiche, Cana Coaunera caje uhin cau turuhin nihanune jaun. Coatiha casuujua caje coauneein cau uhin turuhaaun. Cana Coaunera te caletoae.

⁴³ Quere esenetana jereneeichene jaunte, caa inara rai aitocooaunne aonasineeinche.

⁴⁴ Moconajaerate inara inaca ne. Nii jaunte, caje nenea neeichene jaun niicha jereeicha

ichaquiche. Nii Moconajaerate inoaelu caje coauneein soserejeein ne. Chabana rauhijiriin chaque irihe. Chaque irihanete nohane, nichaon nihana jaun, casaje nujuaneein nihana jaun.

⁴⁵ Esinae rauhijiriin aitocoouna jaunte quesenetaeneeiche.

⁴⁶ Chariji inara caje osaquuin nihanune coitucue. Chanuna esinae rauhijiriin aitocooun natiin quesenetaeneeiche.

⁴⁷ Cana Coaunera cache nequichenetera, Cana Coaunera ere rautaaain aonaaain tonorareeiche. Cana Coaunera cache neneeichena jaunte, Cana Coaunera ere aohana jereneeiche.

Abaraaun ajinhate nesihane Curisito

⁴⁸ Esinaete rauhijiriin osaoquicha- Samaria co-coaicha,” naain Cana Coaunera Calaohi Jesoso co-taihuruha Jorioocurune jana:

⁴⁹ “Nihei aansijieein nejein osaaohaun. Nechu acaihanejein Ofaacha jerenohin ichaaain nihanune corenhate caansaine que ereeiche.

⁵⁰ Coatiha, ‘Canuna caohacha cachaneeun,’ naain irihaun. Curuaanaaneeinte caeteen ne Ofa.

⁵¹ Esinaena rauhijiriin aitoon, quere tonoraerate chabana nitajenaachara nejeein nereein,” naa Jesosone janate:

⁵² “Esinaete osaoquicha. Inasiinte Abaraaun, satiin Cana Coaunera ere bera inoaesihuru, naajoaihunru inae oosichuruhalu inoaelu natiin, chere tonoraeraacha nitajenaachara nejeein neeurureta.

⁵³ Abaraaun amurijiriinna nereei iite. Inae ohane jana ohacoaauruhalu Cana Coaunera ere

bera inoaesihuru netonai natiin. Chaneeina jana ii nereei,” naauruha Jorioocurune janate:

54 “ ‘Canuna inara curuaanaa caohati neeun,’ naain irihanune caohacharihei. Nete caque: ‘Caate acaihanejein canu calaohine. Nere tonoraauche,’ nae Ofa Cana Coanera. ‘Cacoanera,’ naaiche niqiu. Nete

55 coitucuujueneeiche. Canune laaen coitucuun. Inara rijijieein casaje nichaaunnena, ‘Coitucuhaun,’ nareeun. Esinaena rauhijiriin caraajenhane coaracaunna jaun, nere tonoraain caletoaana jaan ichaaun.

56 Inara foeratera Abaraaunte, cau chauratane que catohaneein tururichaaunine coitucue. Nii jaunte inae ena cau turuhanune jaun corojeein rachoojoe,” naa Cana Coanera Calaohi Jesusone jaunte:

57 “Inasina saoquichoonca jaanacaaine coaalanaala, canacaanu foeratera Abaraaun coareei,” naauruha Cana Coanera Calaohi Jesoso rai Jorioocurune jana:

58 “Aihanu. Esinaena rauhijiriin aitoon. Inae inoaeluna Abaraaun ajiniha nesiha neeun canu,” naa Cana Coanera Calaohi Jesusone jaun,

59 ajeri mucuutaare, que botosihuruhane coina. Ajeri mucuutaauruhane janate, jianatoroaain acaauru cataan cuhin, Teenforo caje mituhin amue.

9

Maosa rautaa Jesusone

¹ Amuhemujuena jaunte leinjiin cacha maosaneen nejanoanaa coarae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

² Coaraane janate:

“Chanuna maosaneen nejanoae caa cacha. Rai fojiaraauru osa caaun nenihane, rai nosa caaunna,” naain Jesoso caje bajaacaanune janate:

³ “Aihei, coatiha nosa caun nihei. Niheichu fojiaraauru osa caaun nihei. Cana Coaunera ichanohi coaraa cachane coinata catohaneein nejanoae.

⁴ Inae caletoaeraacha icharatei ichacaaunnete ne, nainichaaunne cojoataa. Inae caa baiha nainerihaaunni.

⁵ Cau chauratane que nihanune quena, chauratane cononeein neeun,”

⁶ naainte, atane choaae lune churutaain, biji couturi que laculacunejeein, itacariin nii maosa nota rujuaain:

⁷ “Inae laenra, taa necaojoanaa najaan Silohe inota culeenihura,” naa Jesusone jaun, cuhin culeecane caje turuhane janate, inae conoe nii maosa nota. (Silohe nanaate, Letono nanaa ne.)

⁸ Inae nerautaa jana coaraainte: “Caana lauhaulauhajeein coriqui bajanajaaoca,” naain ita caje bajaasure nii laurijiracuru- nii jauriaa nitohaneein coaraauru.

⁹ Niritiin ita caje bajaainte:

“Aca chujiangrana,” naauruha tabaaaurune janate:

“Aca nihane coalanaala. Tocohaniha chuhisi niqui, nete aca nene,” naaure leeochoauru.

Nii janate raajenihane:

“Acaneeun chujiangrana,” naa raajene jaun:

10 “Inasina jana enene conoe inota,” naain bajaauruhane janate:

11 “Nii leinjiin cacha- Jesoso neein curuajaain nenaate, atane choae lune churutaain, biji couturi que laculacunejeein, tucuacaain canota rujuaain: ‘Inae laaenra, necaonjoanaana jaau Silohe culeenihura,’ naain caletohana jaun: ‘Ai,’ naain culeecaunne janate, inae conoe caa canotara,” naain bihane janate:

12 “Aanca chaen nii cacha,” naain bajaauruhane janate:

“Jm, jm, jm. Aancachainti. Coitucuhaun,” nae nii maosa nerautanaa.

Nii nerautanaa maosa caje bajaauruha fariseeocurune

13 Nii janate nii maosa nerautanaa amaauruha fariseeocuru renene janate:

14-15 “Inasiinte enene conoe inotata,” naain coataain bajaauure fariseeocuru nii cacha caje, nebetacanaa janonaa bana atane choae lune churutaain biji couturi que laculacunejeein tucuacaain nii maosa nota rujuaain, rautaa Jesusone jaun. Bajaauruhane janate:

“Itanicha que canota rujuarujuariin culeeratihane jana, culeecaaunne janate inae conoe canotara,” naane janate:

16 “Cana Coaunera caje nenea nihei nitohanai cacha, amihaniha nebetacanaa janonaa banana jaun,” naauruha tabaaurune janate:

“Inasiinte Cana Coaunera tocohaneein ichaa natiin, osaona nihane nitohanai ichanaa nainerihei bajiaa,” naauruha nii leeochoauruna jaunte,

17 coaiten enacoauneein:

“Tonaai jana ii, nii ichautaera cacha que,” naain bajaauruhane jana:

“ ‘Jerihane acate Cana Coaunera Ere berane,’ naanu canu,” naa nii nerautanaa maosane janate,¹⁸ esentaaurene. Esenetaaurenihana jaunte, fojiaraauru caje bajaare:

¹⁹ “Caana inara calaohineein maosaneein nejanoaa. Inasiina jana enene conoe rai nota,” naain bajaauruhane janate:

²⁰ “Aca chujian, acate canacaanu calaohi maosaneein nejanoanaa ne.

²¹ Inasiin chaaiti conoe enene rai nota. Niheichu nii rautaera coitucuhaacaanu. Cajejian bajaauche. Inae canaanai nihane coaalanaala. Acate naine raaje bihane,”

²² naaure nii fojiaraauru, Jorioocuru curuaanaa coasiha. “Acate Curisitone,” naain iriha chuneine, “Cau sinacoca asaae enohane jererihacacheein,” naauruha nii Jorioocuru curuaanaacurune raotjoein coitucuuruhana jaunte:

²³ “Cajejian bajaauche. Inae canaanai nihane coaalanaala. Acate naine raaje bihane,” naaure nii fojiaraauru.

²⁴ Nii janate coaiten nii maosa niicha rautain cotijian:

“Esinaen rauhijiriin beeu, Cana Coaunera notaracaae. Osaaotoha nii cachane coitucuhaacaanu,” naauruha Jorioocuru curuaanaane janate:

²⁵ “Osaaotoha nii cachane coitucuhaaun canu. Acaihanejein maosa nihanune caje, inae enene conoha canota neeinchana coitucuujeeun,” naane janate:

26 “Chatohaneeinte chete nitohaneein conoha inotane coinata,” naain bajaauruha coaiteenne janate:

27 “Inaera inara rai aitoonna. Chatonaaina nenacaaen bereeun. Chanuna coaiteen ena-coauneein inara rai bihanune jerequiche. Jerihane inara netonaite nere tonorana jerequiche,” naane janate:

28 “Iite laaen nii cacha ere tonoraai. Canacaanuna jana, jelai teein Moisesa ere tonoraacaanu.

29 Moisesa aina iriha Cana Coaunera neeichana coitucuhacaanu. Jana nii cacha coitucueraai caoachanainejeein. Chacaje chaainti ecoonane,” naain nii maosa nerautanaa cotaicha rijitucuruhane janate:

30 “Tara canota tihane caje coitucuhichene. Niheichu: ‘Naojoain cajete uhe,’ naain coitucuheiche.

31 Cana Coaunera bajaa osaaonaaurune tonoraeniha Cana Coaunerane coitucuhacaanu raotjoein. Acaihanejein nere tonoraain niicha jerei ichaain nena cacha bajaanete coroatajane Cana Coaunera.

32 Nihei chunei, inoaelu caje coauneein nitohaneein maosanein nejanoaa leinjiin cachane jana nota cono tera.

33 Cana Coaunera caje unaa nenihane noote catohanai ichare,” naane janate:

34 “Osaaotiin nejanoaaina jaun noote canacaanu relanaa jereeita,” naain nii maosa sitaare ita taojiaauruhana jaan loreri caje.

35 Inae nii maosa sitaauruhane coitucuuriin, coaraa cuha Jesusone janate que tacaa uhe. Nii jaunte caje bajae:

“Cana Coaunera Calaohi esenetaaina,” naain bajaane janate:

³⁶ “Eenje. Carai beeuna, rauhijiriin Cana Coaunera Calaohi nihane coitucuhin esenetaera Curuaanaa,” naane jana:

³⁷ “Canuna acaneeun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate,

³⁸ nacatiha neseeonraain:

“Esenetaanura Curuaanaa,” naane janate:

³⁹ “Canuna caa chauratane que turuun, maosacuru niha natiin, conoha rai notane coina. Jana, notaa nocoetonacaauru maosaneein nihane coina,” naa Jesusone janate,

⁴⁰ cuu aonajeeuruhana jaun:

“Canacaanu netonainoona maosaneein niha-caanu,” naa tabaauru fariseeocurune janate:

⁴¹ “Maosa neeichene, caseteco coarihee-icheein osa coreniha niqui. Nete, ‘Itolere canacaanuhacha ichai coaraain coitucuhin ichacaanne jaun maosa nihaacaanu,’ naaichene jaun, caseteco coaraa curiquichein nii coreniha,” nae fariseeocuru rai Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

10

“Chariji teeinti, acuujua edaa enoe. Niite asijiauto ne,” naa Jesusone

¹ Niritohane baihate: “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Carenero ucuha acuujua edaa enoite asijiauto ne.

² Jana, rauhijiriin nacuujua cuhane enoite beraicha esine ne.

³ Acuujua beraichate, janone acuujua joracaain, enohin curuaacuru curuaacuru que curuaatein,

nii carenerocuru cotihacane tajiha uure, acaauru beraicha nihane ere coitucuuruhana jaun.

⁴ Nitohaneein cotihanajaain, inae saain mituru jana, acaauru ajiniha cuujihane jana, caaijie cuure nii carenerocuru, acaauru beraicha nihane coitucuruhana jaun.

⁵ Jana nejelau cotihanaacanete, que janoriin sorooore, nejelau ere nihane coitucuuruhana jaun,”

⁶ naain niqui relanajae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, coitucuuruhane coina niqui. Nete, “Naaonjoain quete aite,” naain aonaain coitucurene.

Cachaauru corenihate oha cureein Jesoso

⁷ Nii jaunte, rauhijiriin aonacuruhane coina:

“Leinjiin canuhachana jianacoo cacha mitaeranu que nenea neeun. Cacolane cana Inaca Cana Coaunera rene turunaa nainihe chunei.

⁸ Nii jauriaa cajiniha unacaaurute, nechü jataain cacha coritaeraaunu que unacaaurulu ne niqui. Nete, nere tonoraarene cacoitucueranuuru cachaauru.

⁹ Leinjiin cacorenihachate naine, cana Inaca Cana Coaunera bijiu tacaain aina neeichene.

¹⁰ Arajite inara curuaanaaneein nenea jere, nechü jataain nohanein inara coritaain. Acaauru esenetaain, acaauru ere tonoraeraaurute caoachanainejeein nitajiha cuurureein. Canuna turuun, raotojoein rachoojoein cha latelanaala Cana Coaunera aina neeichene coina.

¹¹ Canuna esinae rauhijiriin inara curuaanaanu que letononeein neeun. Nii jaunna oha

cureeunni satiin canu cachaauru coreniha, nabana necairichaauruhane coataa, satiin quere tonoraain esenetaeraauru, necairichanaa coaraelanaala rauhijiriin Cana Coaunera aina nihane coina.

¹² Nii curuaanaa neein nenea jereraaurute, nechu jataain core coinaacha aihuruhana jaun, niha acaauru aina nejerateein acaauru coineterane, cachaauru jaohin ratiriin sorooruhane acaauruhacha mucuhin sooruhane, cajihaaneein ita caje riaaneeure.

¹³ Nitohaneeinte rai cachaauru ratiriin soroore, nechu jataain curuaanaa neein nenea jerecuruha core coinana jaun, coaraain cuu nainaauruhane coina.

¹⁴⁻¹⁵ Canunajian nenacaaen caohacha nejeein curuaanaaneein neeun. Charijjeein teeinti cacoitucuhiche nii rijijjeeina Ofa coitucuun. Nii rijijjeein inachu, canu cachaauru coitucuun. Jerichanejeein techu coitucunajaanune rijijjeein cacoitucuure. Canuna canu cachaauru coreniha caraajenihane neteein oha cureeunni.

¹⁶ Nihachu naain nejelau canu cachaauru, cotihanaacaun nete ne, ita aina inara tihanune coina. Cotianaacaun nete, quere tonoraain uurureein. Inae nitohanihanena leinjiin canuhacha inara curuaanaa neein niha cureeunni, nitohaneein ita aina inara tihanu ne.

¹⁷ Nere tonoraain caletoaana jaan ichacaaunna jaunte, jataain cacoelai cana Inaca Cana Coaunera. Nii corenihana caraajenihane netiha cureeunni, casohin cajaaoruhane coina, nena ichanaa cureeunni.

¹⁸ Canu jerenihanune, nihei chunei casohin ca-

jaonaa nainerihe. Nena caraajenihane netiha cureeunni, nitohanihanune coina caletoaa Ofa Cana Coaunerana jaun,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesuso.

¹⁹ Niritoha Jesusone esenetaeraauru Jorioocurute, nii esenetaauruhichuru caje nejelau neleruhin neeure.

²⁰ Niichurute:

“Chanuna caa osaaonaa nechua aansai jaeloro-heneein nenea cacha ere tonoraare,” naaure tabaauru itarai.

²¹ Nii jana nii esenetaaurerate laaen:

“Osaaocane noote caritiin erere. Chasiina jana osaaocane maosacuru nota cono tere,” naaure ita rai nejesinajein.

Cana Coaunera Calaohi Jesuso raarenihia Jorioocurune

²² Inae elohena nihane janate, Jerosaleeun ita taojiaain nii loreri inoaesi Teenforo besaute beseta bitoaare Jorioocuru.

²³ Nii jana nii Teenforo coonri seonjoan- Saloomoon curuaa siriin nenea asaae amuhemuheca Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana

²⁴ curuaacotaain, acaauru cataaun teteriin:

“Cha carajana erereeii coitucuhacaanune coina. Rauhijiriincha letonoaneein ereeu, esinaae Curisitoneeine,” naauruha Jorioocurune jana:

²⁵ “Inae bihanulu. Nii jana quesenetaheechelu. Inae caletoaa Ofana jaan ichacaaun inara notaracaae.

²⁶ Nii coaraquiche niqiu. Nete jauriaa aito-coaanne tocohaneein canu cacha neneeichene jaunte, caje nainain quesenetaeneeiche.

27 Coitucunajaain nihanune rijijieein techu, cacoitucuhin quere tonoraain neeure canu cachaauru.

28 Canuna acaauru rai nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teeun. Chaaelai janonaa bananeriaain nitajeeuruhane. Niheichu chaaen cacaje rulunajaera.

29 Satiin curuaanaacuru curuaanaa Ofa Cana Coaunera carai tenajaana jaun, nihei chunei cacaje rulunajaera.

30 Canuna, Ofa aina leinjiin Cana Coaunera-neein nihacaanu,” naa Jesusona jaunte,

31 ajeri mucuutaaure Jorioocuru, que bodoosihuruhane coina.

32 Nii jaunte: “Itolere caohachana ichaaun satiin coarajeiechene notaracaae, Ofa letononeein. Chatohanei corenihana nitoaneein ajeri que canu bodoosicheeiche,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

33 “Caohacha ichaaine coreniha ajeri que ii bodoosiriahacaanu. Cana Coaunera niha nocoetiin, Cana Coaunera rohecaaina jaunna ichana jerichaanu. Cana Coaunera niheei. Raujiaain cachaneein natiinte Cana Coaunera niha nocoetohi,” naauruhane jana:

34-36 “Inarate casohin cajaanaa jerequiche, ‘Ofa cana Inaca calaohi nichaaun,’ naanune coreniha. Chaaen techu nii coreniha, ‘Ofa cana Inaca Cana Coaunera rohecaa,’ cacoeiche, Cana Coaunera chujian raajenhane, ‘Canu calaohichuru’ naa inoaelu ichauhenaauru rai, rai quiricha inoaei cuhanena jana, esenetaaichelu satiinina jaun chujian, caa chauratane que caletooa Ofa cana Inaca, niicha jerenohi ichacaaunne coina natiin.

Inasiina Cana Coaunera rohecareeun, ‘Ofa Cana Inaca calaohi nichaaun,’ naanune coreniha.

³⁷ Ichaa Ofane tocohaneen cha ichaenihanune coa canu esenetaache.

³⁸ Aihane jaun, canu esenetaeneeichene nihanatiin, nii canuhacha ichai coaraain esenetaaicheneete caohachae. Nii ainate canu aina niha Ofa Cana Coaunerane jana, canu rai Calahineen aina nihanune esenetaaichene caohachae,” naa Jesusone jana,

³⁹ coaiten mucuhin amanaa jerecuruhane jana, acaauru que janoriin amue Jesoso.

⁴⁰ Acaauru que janoriin amuhinte Jorodaan jerau cauha cue. Nii jauriaa cachauru coujunacatihalu Joanna jaaun turuhin cuu ne.

⁴¹ Nii janate rene turuha uure arajiin cachauru. Cuu turuhin coaraain:

“Esinaete chuhisi rauhijiriin aite Joaan, caa cache que. Niicha ichai ichaain cana notaaca Jesusone rijijieen cana notaacane que airijiinte, esinae rauhijiriin aitohane tocohane,” naainte

⁴² Jesoso esenetaaure cuu nenacaauru cachauru.

11

Oha Lasarone

¹ Naain Betaniau coroatajai baihuru aina nenea Lasaroneen curuajai jetaote, banejelanaala cunaite.

² Marata, Mariha, naa nii baihuru curuaa. Nii Marihate, Cana Coaunera Calaochi Jesoso tijia choaae erene jujui jataain coreti chorohin, couturiji que jacoraera ne.

³ Nii jaunte cunaitiha nii acauru cona Lasarona jaun, “Cunaitiha iicha belaaicha curuaanaa,” naain Jesoso rai berateeure.

⁴ Nii jaunte Jesoso rene turuhin beeuruhane jana: “Coatiha nii cuaaetoha nii cunai caaun orihaain. Cana Coaunera coitucuhin, ‘Caohatoha Cana Coaunera Calaohi,’ naain Cana Coaunera Calaohi coitucuuruha satiiñ cachaaurune cointate cunaite nii cacha,” naainte cuelanaala cuu coroata janohin ne Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁵ Nii baihuru aina curataain belainaaca natiinte

⁶ “Cunaitiha Lasaro,” naain berateeuruhane jana.

⁷ coroata janohi cuu nihane baiha:

“Chajaauchete coaiten Jodea cunichaache,” naa Jesoso, aina nerelanaa nichaanune raine janate:

⁸ “Jaitinootera carajaje, ishohin ijiaonaa jerecुरूha Jorioocuru, ajeri que ii bodoosiine. Nii atiin inachura coaiten ucuaae cunaa jereeite cacha relaera,” naacaanune janate:

⁹⁻¹⁰ “Tana, cojoanonaatein caletooa Ofa Cana Coaunerana jaan ichacaaunne nihane coitucuhichene. Ichaenihanune, canuhachana baasoneein nedareeunni,” nae Jesoso.

¹¹ Nii baihate: “Siniha cana belaaicha Lasaro, no-coa inae nocoaa curichaaun,” naa Jesusone jana:

¹² “Aihana jaunte chujian, sinihana jaun ner-autareein,” naacaanu.

¹³ Esinae sininaa que jecha aite naacaanuna jaunte,

¹⁴ rauhijiriin: “Inae oha Lasaro.

15 Caoacha quete cuu nenihanune jana ai. Inae laaen jataain quesenetaa curiquicheein,” naa Jesusone jana:

16 “Chajaauchete cana netonai aina cunichaache, aina jiniiquiin ohacachene coina,” nae nii Tomasi canacaanu rai. (Nii Tomasite curuaateure Fafione neei, fafione nihana jaun.)

Onaa ichateein, rai ichaonaa tera niha Cana Coaunera Calaohi Jesusone

17 Nii janate Betaniau turuha Jesusone jana, inae jena janoha atane neruujuene beeure.

18 Saaneein itaraeniha Jerosaleen caje nii Betaniane jaunte,

19 tajiha caje turuhacoaure Jorioocuru, nii onaa cacha baihuru Marata, Mariha, naaonjoain suujua nunaauruhane coina.

20 Nii janate turuelalajeein tajiha uujiha Jesusone coitucuuriin que taca uhe Marata. Jana, Marihate, loreri asaae nedae.

21 Nitohaneein cuhin Jesoso que tacaain: “Cau neeichene jana nihane, oriheiche canejerata curaanaa.

22 Nete, chaelai bajaachene ichei tiha cureeinche Cana Coaunera,” naa Maratane jana:

23 “Ichanaainte coaiten nichaurareeinche,” naa Marata rai Jesusone jana:

24 “Eenjeen airichainche chuhisi. Inae besautiha cana janonaane banate, coaiten ichanaain ichaoha cuurureeinche oonacaauru niquicha,” naa Maratane jana:

25 “Canuna onaa ichateein, rai ichaonaa nitajenaa charanejeein nenaana jaan

teraneeunche. Quesenetaerate, ohane niha natiin ichaoha cureeinche.

²⁶ Satiin jaiti ichaohin nenacaauru quesenetaanete, ohane niha natiin, chabana nitajenereeinche. Caa caitoonjoan esenetaaichena,” naa Jesusone jana:

²⁷ “Eenjeen, iite Curisito neein- Cana Coaunera Calahineeinchene esenetaanuchera. Iite caa chauratane que turuha uha niicha jerecuri canacaanuhacha cohajei ineinchera,” nae Marata.

Lasaro atanebana choae chanaa Jesusone

²⁸ Niritohane baihate, nocoasai Mariha cotihaca cue Marata. Rene turuhinte: “Taute turue catcha relaera. Ichotijaeratiha jaunna ii cotihaca uun,” naa Maratane jana,

²⁹ luhecotariin nimihuritiin Jesoso coaraa uhe Mariha.

³⁰ Nii janate nii ratiriha Maratana jaaun jelaiha ne Jesoso, jaiti nii neseu turuelanaala.

³¹ Luhecotariin nimihuritiin uha Marihana jaunte caaijie uure nii loreri asaae aina neein suujua nunaa nenacaauru Jorioocuru, “Naain atanebana choae jecha inaderaa cue,” naain niqui caaijie cuure nii Jorioocuru.

³² Nii janate Jesoso rene turuhin nacatiha ne-seonraain:

“Cau neeichene jana nihane, oriheiche canejerata Curuaanaa,” naain

³³ chanaa Marihane jana, aina chanaauruha Jorioocuruna jaun, jataain inaderaain:

³⁴ “Chu atane rucuhecure,” naain bajaa Jesusone jana:

“Nota taute atane rucuhecurera Curuaanaa. Chajaautejian coanicha,” naauruhane jana

³⁵ chanae Jesoso.

³⁶ Nii jaunte: “Jataainte coinaderae,” naaure Jorioocuru tabaauru.

³⁷ Nii jana leochaaaurute jana: “Tajian caa cacha, maosa nota cono tihalune. Tajian jana naineriha chaaelai ichaa oheniha Lasarone coinane,” naaure nii leochaauru Jorioocuru.

Oo caje ichanaa Lasarone

³⁸ Nii jaunte atane bana rohan turuhin, coaiteen inaderae Jesoso. Ajeri jachu cuhane ita rucuhecuruha Jorioocuru, jelai ajeri que fuhina jaun:

³⁹ “Joracaauche,” naa Jesusone janate:

“Inae jerihane nirinihache cacha natiinta. Inae jena janohache aiha cachane natiinta Curaanaa,” naa nii nijiaonaa cacha bai Maratane jana:

⁴⁰ “Inaera ichei, ‘Esenetaaichenete Cana Coaunera ichanohin caohati coariquicheeicha,’ naain ichei aitoonchena,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana

⁴¹⁻⁴² joracaaauruhane jana, dede coarajeein:

“Nariha Ofa, ii bajaanune satiin quiicha bajanojoin tenajaaogui bajaanune naineeine coreniha. Nii jaunna ichei aitoon, aonacuruha nuricho que cau nenacaauru cachaaurune coina, aonaain esinae rauhijiriin ii caletohaine esenetaauruhane coinara Ofa,” naane

⁴³ baihate:

“Lasaro, mituu nii lai caje,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesoso tonijiaine jana,

⁴⁴ tajiha conaara tijianeein mituha uhane jana: “Batuhichuchete jianacoon mituhine,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁴⁵ Nii ainate Cana Coaunera Calaohi Jesoso esenetaaure le lauriin Jorioocuru, nii Mariha cori-aniha cunacaauru.

Jesoso mucuuruhane rai neeuruha fariseeocurune

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁶ Nii jana, acaauru tabaauru jetaote turuhin biha cuure fariseeocuru rai.

⁴⁷ Nii jaun jetaote itataojiaaure fariseeocuru, batirichuru curuaanaacuru, saain cocoinanacaihuri nii que ita rai ereereecuruhane coina. Nii jaun jetaote ita rai:

“Inae itolere ichaa nii cacha. Inasirihacheta. Maosacuru rautain, onaa ichatein, lenone faain, itolere ichaa inae.

⁴⁸ Naajeein inauheneeicha coarajihacachenete, esenetaacoaauruha satiin cachaaurune, cana cairichaaaurureein Romanocuru rai cocoinanacaihuri. Cana raite caa ita taojianaana jaan loreri Teenforo chamuhitiin cana cairichaaaurure,” naaure jetao Jorioocuru curuaanaacuru.

⁴⁹ Nii jana jetaote, cuune leinjiin Caifasineein curujaain batirichuru curuaanaa. Nii jetaote:

“Joareeinte ereereequiche.

⁵⁰ Nita coitucuhichene, cana caohachanu que tejian oha cureein nii leinjiin cacha, nabana necairichanaa coaracaache satiin Israeli cocoaicha nichaachene coataa,” nae jetao acaauru rai nii Caifasi.

⁵¹ (Coatiha suujua caje coauneein rocohin aitoi nii Caifasi. Nii ajaana cuhane batirichuru curuaanaa neein nihana jaunte coroatajane Cana Coaunera, nabana necairichaa Jorioocurune coataa oha curichaain Cana Coaunera Calaohi Jesusone que aitothane coina.

⁵² Coatiha Jorioocuruhacha coreniha oha curihaain niqiu. Satiin chauratane sacutaain riaanein nenacaauru Cana Coaunera calaohichuru jitariin taojiaane coinete aicheein.)

⁵³ Nitohanein oo caje Lasaro ichatihane caje coauneinte, Cana Coaunera Calaohi Jesuso que necosuujuaaure Jorioocuru rai cocoinanacaihuri, sohin jaaoruhane coina.

⁵⁴ Nii jaunte Jorioocuru rai cocoinanacaihuri rai ecocoelanaala nii Jodea batane caje mituhin naain Efaraaiun cue Jesuso. Cacha areroo rohan nena neseu Efaraaiun cuhin cuu ne, canacaanu aina.

⁵⁵ Fasocaa cataihajeein, neseuru neseuru caje naain Jerosaleeun cuhajeure, acauru necoaauna rijijieein naunatajaain, necaonjoaain jatoroaain Fasocaa beseta bitohauruhane coina.

⁵⁶ Nii Jerosaleeun turuhinte cuu cajianein Jesuso ariirijieure. Cuu nena ita taojiahuruna jaan Teenforo asaae ita taojiaain:

“Beseta bitohanacha urichai,” naain itacaje bajaure,

⁵⁷ “Chunocoha, ‘Cuute ne,’ naain coitucuhane, beinete mucuhin raeratihacaanu,” naauruha fariseeocuru, batirichuru curuanaacuru, naaonjoainurine jaun.

12

Jataain Jesoso belaiha Marihane

¹ Saota janonejeein lanajeeca Fasocoa janonaane janate, nii oo caje niicha ichatei Lasaro coaraa cue Jesoso naain Betaniau.

² Nii janate cuu beseta bana rijijieein Jesoso coroaateure, raoti lenone que. Lasaro bai Maratate, acaauru rai lenone lauriae.

³ Nii jana litoro cataaun uujoaain erene jujui coreti uhaain, que Cana Coaunera Calaohi Jesoso tija rujuuain, couturiji que jacoraa Marihane jana, juujijiaain bijiihaque nii loreri asajai.

⁴⁻⁵ Nii jaunte: “Chanuna nichata fashai janonei amihanenaa core tocohaneein necoretelanaala aihure, cairichaihuri corootajanenarichae,” nae nii canacaanu lechoonca corootaja Simoon calaohi Jodasi Isacariote, nii Jesoso coulurujueranu.

⁶ Coatiha esinaae rauhijiriin cairichaihuri corootajanena jerihane caaun aitoi. Asijiautonihana jaunte aite, nechuhataain aca nii coriqui raane jerena caaun. Aca canacaanu coriqui beraichaneein nihana jaun raotojoein basijiauhane cointate aite.

⁷ Niritoha Jodasine janate: “Coa roheca. Cababereero rucuhacuruha najaannu que niicha rucujuei nihana jaunte ichae.

⁸ Cairichaihuri corootajanena jereenete, nereein inoaelu netojoein arajiin cairichaihuri. Coatiha inoaelu netojoein cau nerinaaunni inara aina,” nae Jesoso.

Lasaro sohin jaonaa jerecuruha Jorioocurune

⁹ Nii baihate, Betaniau niha Jesusone coitucuriin coaraa cuure Jorioocuru. Coatiha acaacha coaraa aihuruhi. Lasaro- nii oo caje niicha ichatei coaracuruhane coinane maajeeinte aihure.

¹⁰ Nii jaunte ita suujua rijitjoeein, ita suujuau tacaain, “Chatohaneeinte acaentonai sohin jaonaaaneeineta,” naain

¹¹ nii Lasaro netonai que necosuujuaure batirichuru curuaanaacuru. Ohane jana ichatiha Jesusone coaraain esenetaauruha le lauriin Jorioocuru, acaauru jianeeinna jaun.

Jerosaleeun turuha Jesusone

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Nii janate Jerosaleeun cuhacoaure arajiin cachaauru, Fasocoa beseta bitoaa.

Nii cojoanoote turuha urichaaain Jesusone coitucure.

¹³ Nitohaneein coitucuhinte, elele alo saaujiin amaain que taca cuure. Que tacaain: “Cao-hacha quete uhicha- canacaanu coroatajaner-aunu que Cana Coanera letono. Cachuura,” naain, “Caa Cana Coanera letono belaihuruhine itolere cachaauru. Caa Israeli Curuaanaa *Rey* belaihuruhinera,” naain, ehequiin corojeein Jesuso raare.

¹⁴ Nii janate cabario tocohanein nenea boro ichoaae iniin laulauquiin turuha uhe Jesuso, aitoa Cana Coanera Quiricha Inoasi cuhanene tocohanein:

¹⁵ “Coa coasichachera Jerosaleen cocoaichacuru. Coaracuche, boro choaate laulauquiin turuha ureein inara Curuaanaa *Reycha*,”

naa Cana Coanera Quiricha Inoaesi cuhanene tocohaneeinte turuha uhe Jesoso.

¹⁶ Nii janana caoachanae netojoein aonajiha-caanu aina nerelanaa nichaanune. Nii baiha inae dedeeu cuha Jesusone janate, canacaanu suujuau neeorite, niriitiin aitoha Cana Coanera Quiricha Inoaesi cuhanene tocohaneein aihane coaracaanune jaun.

¹⁷ Oo jana nii Lasaro ichatiha Jesusone coaraauru cachaurute nii leochaauru rai beeuruhana jaun,

¹⁸ nitohanein onaa ichatihane coitucuuruhana jaun, Jerosaleeun turuha Jesusone jana, que tacaa cuure.

¹⁹ Nii janana coarajenajaain: “Inae coaraqiche. Inae cha chana nainihaacacheta. Coaracuchera. Saainte aina cuurera,” naain ita rai ereerejeeure fariseeocuru nejesinajein.

Jesoso arihuruha Curiecocurune

²⁰ Naain Jerosaleeun cuhin Fasocoa beseta bitoha cunacaauru aina cunacauru

²¹ Curiecocuru tabaaurute Jesoso aina nerelanaa Ferifi rene turuhin: “Jesoso coana jerichaanura curaanaa,” naaure. (Nii Ferifite Calillea batane que nenea Betesaaida cocoaichane.)

²² Nii janate Aanderesi rai bihana jaun, jini-iquiin cuhin Jesoso rai biha cuure. Jesoso rai beeuruhane janate:

²³ “Inae laen ecu tiha ohanune cojoinaca. Canuna inaraacha cohajei cachaneein neeun. Ohanune baihate satiin curuaanaacuru curuaanaa niha caenoaa cureein Ofa Cana Coanera,” nae Jesoso.

²⁴ Niritiinte, “Esinaena rauhijiriin aitoon. Charijieein teeinti lecuhejeein temueraeniha arosone, omaroelanaala jerichanejeein ne. Jana atane choaae naluhane, omarohin arajiin inacaain nefae.

²⁵ Nii rijijieein techu ne cacha netonai. Niicha jereeicha ichaa cachanete, temueraeniha ne, aiha arosone rijijieein jerichanejeein ne. Nirijieeinte, nechu jataain joareein niha cureein. Jana cha que casilanaala Cana Coaunera jerenohi ichaa cachanete, Cana Coaunera bijiu taca cureein. Jana, ainihanete nitajiha cureeinha.

²⁶ Quere tonorana jerera, quere tonoraaine. Nii quere tonoraerate, nii cuhanune jaun niha cureein caniha. Chaen techu, quere tonoraera, Ofa rai coroaenacai ichareein,” nae Jesuso.

Orichaaaine biha Cana Coaunera Calaohi Jesusone

²⁷ Nii baihate: “Nererojoecaa jataain casuujua. Chatohanerihanu coetaata. Nihei, ‘Cacorataaneeu Ofa, casohin canu ateinaauruhane coataa,’ naain erena nainihaun, nii coina cau turuhane jaun,” naane baihate,

²⁸ “Ofa, coaiten iicha ichana jerei ichaain caa cachaauru notaacu, aihute coaraain, ‘Caohatoha Cana Coaunerara,’ naaurumiin satiin cachaauru coaraaincha,” naain Cana Inaca Cana Coaunera bajaa Jesusone janate dedeeu tonii:

“Inae ichacaaun cacoitucuuruhane coina. Inae coaiten icharichaaunni coaraain canu nichaaunne coitucuuruhane coina,” naain toni dedeeu.

²⁹ Naa dedeeu toniine jana:

“Arara jecha,” naaure nii cuu neein aona-
jeeurera cachaauru. Nii jana tabaauru: “Cana
Coaunera letonote aite,” naauruhane jana:

³⁰ “Coatiha canu rai aitoi. Aonaquichene
coinate inara rai aite.

³¹ Inae chauratane curuaanaa Moconajaera
aina jaoleneein neeururichaain inae Cana
Coaunera coitucuuruhi.

³² Inae ecuun coroso que nihanunena, satiin
quesenetaaurera raa cureeunnicha,” nae Cana
Coaunera Calaoi Jesoso.

³³ Niritohane ainate, “Naaonjoaainte oha
cureeincha,” naain coitucuure satiin cachaauru.

Niritoha Jesusone jaunte:

³⁴ “‘Onaachara nejeeinte nirijieein niha cureein
Curisitora,’ naa canacaanu quiricha inoasi
cuhane natiin, chatohaneeina coroso que ecuun
nere nii cachaneein nejanohanaa. Charijina nii
cachaneein nejanohanaa ne,” naauruha Cana
Coaunera Calaoi Jesoso rai jana:

³⁵ “Canuna cacha cononeein neeun. Basijiin
reintiariinne inara aina neeorihun. Quesene-
taauche, inae inara ratirihanune, nocohenaanau
nitajeeichene coataa.

³⁶ Cau jaiti nihanune cojoataa quesenetaauche,
canu cachaneein neeichene coina,” naane baiha
jianatoroaain acaauru caje naasi Cana Coaunera
Calaoi Jesoso.

Jesoso esenetaaureniha Jorioocurune

³⁷ Itolere maosa rautaaain, onaa ichateein,
lenone faain, naojoaan acaauru notaracaae
Jesoso natiinte, esenetaaurene Jorioocuru.

³⁸ Inae niritiin laenaain bihalu inoaelu Cana Coaunera Ere bera inoaesi Isaihasi najaunte, nii laconaa nainene:

“Cha canacaanuhacha
beebejei esenetaete
curuaanaa,”

naainte:

“Chariji jana iicha ichai
coaraain esenetaete
curuaanaa”

naain laenaclu Isaihasi.

³⁹ Nii jaunte esenetana jerecurenihaluna jaun coaiten laenaain:

⁴⁰ “Jauriaa esenetana

jerecurenihana jaun,
inae acaauru suujua anioaan

Cana Coaunera jaunte,
turuha Cana Coaunera Calaohine jana
coitucuurene,

nota que coaraain

nesoone caaun

enaraa coitucuuruhane coataa.

Nitohaneeinte

tenajae Cana Coaunera,”

naainte

⁴¹ laenaclu Isaihasi inoaelu, cajiha cana rai chauratane que turuha uha Jesusone ajiniha. Ichoaichanihate nii coaraain caritiin laenaclu Isaihasi inoaelu.

⁴² Nii natiinte saain esenetaurenihane caniha, esenetaaure araijiriin. Cocoainanacaihuru tabaauru niha natiinte esenetaaure niqwi. Nete chunei rai beeurene, nii ita taojiauruha najaan loreri sinacoca caje sitanajaa fariseeocurune coataa.

⁴³ Acaauru belaiha Cana Coaunerane rautauruhane amuritoheriin acaauru belaiuruha acaauru araichurune jerecuruhana jaun.

Nereecha que cachaauru coulurujiha Jesusone

⁴⁴ Nii jaunte tonijiaain: “Quesenetaera, coatiha canuhacha esenetarinaain. Nii caletoaera Ofa niha natiinte esenetareein quesenetaera.

⁴⁵ Cacoharaerate nii caletoaera netonai coarae.

⁴⁶ Canuna caa chauratane cono neun. Canuna caa chauratane que turuun, nabana noco-henaana niha quesenetaerane coataa.

⁴⁷ Quere tonoraeniha chuneine coatiha canu coulurujuerinaauni. Coatiha caa chauratane que nenacaauru coulurujueranu que uhaun. Jianacoon niha caa chauratane que nenacaauru cachaaurune coinana turuun.

⁴⁸ Chariji teeinti, ‘Caohachaaita,’ naain quere tonoraene. Niite coulurujiha cureein caa quicha beebejei Erenaa, inae saa cana janonaane bana,

⁴⁹ casuujua caje rocohin aitenihanune jaun. Caletoaera Ofa aitoonjoaacha quena caa aitiin inara relaaun.

⁵⁰ Ofate caletoaere nitajenaachara nejeein niha canu ere esenetaain tonoraerane coina. Nii jaunna caletohane rijijieein, caa aitoon,” nae Jesuso.

13

Aina nerelanacaauru tijia culeeca Jesusone

¹ Le janojoeein lanajeeca Fasocaa besetane janate, inae Cana Inaca rene cauha cuhane catainaaecane coitucue Cana Coaunera Calaohi Jesuso. Itolere janonaa bana chauratane que

nenacaauru cachaauru belaiha coichana aina cutaainna jaunte, esinae rauhijiriin belainaacane coitucuuruhane coina raajenihane netiha cureein.

²⁻⁴ Nii jaunte aina nerelanaa nichaanune aina lenone Jesoso. Nii janate cuune canacaanu aina Simoon calaohi Jodasi Isacariote, suujua saruha Moconajaerana jaun Cana Coaunera Calaohi Jesoso coulurujueranu. Nii jana satiin curuaanaa neein tiha Cana Inaca Cana Coaunerane baiha, Cana Coaunera caje uhane coitucuhin, inae jelaia cauha cuhane coitucue Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Nii janane jaiti nitohaneein nerichaaaine coitucuelanaala lenonejihacaanune jana, lenoneo jiaaeriin, nobiri rocoriin, jaleri que faino balutaain,

⁵ baandeja cuhane acau chotaain, canacaanu tijia culejeein, nii rai faino que canacaanu tijia jacorae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁶ Nii baihate Simoon Fedoro tijia culeena jeriha Jesusone jana:

“Iina catiha culeena jereeite curaanaa,” naa Fedorone jana:

⁷ “‘Naaonjoain cointate caa ichae,’ naain coitucuheei. Nii baihate coitucuriquiin,” naa Jesusone janate:

⁸ “Chaaelai janonaa bana nihei catiha culeequine jerichaaunne,” naa Fedorone jana:

“Ii tijia culejenihanune, canu aina nenaanaineriheini,” naa Jesusone jana:

⁹ “Aihana jaun, coa catihacha culeeca, cacoi, cacoturi naaonjoaine maajeein culeecura Curuaanaa,” naa Simoon Fedorone jana:

¹⁰ “Enanejeein necaojoanaa, jítariin jaberocone maajejin culeera latiheeli. Leinjiin rai tijia culeer-aachate late, enanejeein necaojoane baiha niha natiin necalanoaaeca rai tijia najaun. Saainte niqúi culeenohineein neeiche. Nete ne inara jana leinjiin jaiti

¹¹ culeenjoinelanaala,” nae Jesoso, Jodasi Isacariote que, coulurujuerichaain Jodasi Isacariotene coitucuha najaun.

¹² Acaauru tijia culeecane baihate, nobiri curujuaain, coaitéen mesa choae nelauriaain: “ ‘Naaonjoaane jaunte caa cana tijia culeje,’ naain coitucuuche.

¹³ Rauhijiriinte caque, ‘cacha relaera,’ naaiche. Chaen techu, ‘Curuaanaa,’ naaiche, rauhijiriin aca nichaaunna jaun.

¹⁴ Canu, inara relaeraneein, inara curuaanaa neein nihanu natiina, inara tijia culejeeun. Nir-ijieein inara suujua coaraain ita tijia culeequichenete caohachae.

¹⁵ Charijieein teeinti aihun, nirijiein chabana necoasitaelanaala, raotojoein ita belaaín neeuche.

¹⁶ Inara curuaanaa neein, inara relaera neein nihanu natiin, inara tijia culejeein nihanune jaun, jerichanejeein carijijieein satiin cachaauru belaaín, inara suujua caje coaúneein niha natiin, chaelai ichacuche, ‘Naaonjoaain nihanune jaun, naaonjoain ichana nainihaaun,’ nanaa coacuelanaala ichacuche.

¹⁷ Inara suujua coaraain, ita coroataja neein, ita belaaín, caa caitono aonaain tonoraachenete, raotojoein neriquicheein.

¹⁸ Nete, caohachanainejeein satiin ena neeichene rijijieein nenereeeicheein. Janijiina satiin inara raain neeunlu niqui. Nete, ‘Caniha nejeratereein leinjiin caniha lenonei,’ naalu Cana Quiricha Inoaesi cuhanene rijijieeinte, caniha nejeratereein leinjiin.

¹⁹ Jaiti aihei niqui, nena letonoha inara rai beeun, inae caque nejeratihane, Cana Coaunera Calaohi Curisito nichaaunne coitucuhichene coina.

²⁰ Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Chunocoha quicha letoai raanete, jerichanejeein canu raane rijijieein rareein. Nii canu raane rijijieein techu, caletoaera Ofa Cana Coaunera rareein,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Coulurujiha Jodasine biha Jesusone

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Nii janate: “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Leinjiin inara caje cachate cacoluruheca cureein,” naain be Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Niritiinte jataain inaderae Jesoso, coulurujuerichaain niicha belaaaina jaun.

²² Nii janana, itaacha cajanacajanaain itaacha coaracaanu aina nerelanaa nichaanune, “Caa quete aite,” naain nii naitoonjoa coitucueniha caanune jaun.

²³ Nii jana Jesoso roan neein lenonejianune jana,

²⁴ canu cojoeluhin: “Chana icholuruherete, curuaanaa” naain caque bajaeratiha Simoon Fedorona jaun,

²⁵ Jesoso roan naurutaain nuricho nainejeein metoroaain:

“Charijina icholuruherete, curuaanaa,” naain bajaanune janate:

²⁶ “Saan. Coarajeeujia. Obene que faan setejiariin tihanune jana raerate, aca nereein,” naain obene que faan setejiariin, Simoon calaohi Jodasi Isacariote rai te Jesoso.

²⁷ Obene que setejianohin faan raain quiha Jodasine rijieonritiinte, Jodasi suujua sarue Miconajaera, Cana Coaunera Calaohi Jesoso coulurujiane coina.

Nii jaunte: “Letonoaneein, ena nii iicha ichana jerei ichaau,” nae Jesoso, Jodasi rai.

²⁸ Nii janana, “Naaonjoain ichaane cointe aite,” naain coitucuenihacaanu.

²⁹ Nii jaunna, “Aca canacaanu coriqui beraicha nihana jaun jecha beseta rai chaelai inejei coretihane coina aite,” naacaanu. “Ainihane, cairichai-huru rai chaelai inejei coreteein tihane coina jecha aite,” naacaanu coitucuenihacaanune jaun. Nii janate aine.

³⁰ Nii setejiariin Jesosohacha tei faan quihane baihate mituha cue, inae nocohecane jana Jodasi.

Namu biha Jesusone

³¹ Inae mituha cuha Jodasine janate:

“Inae laaen caohatiin, rauhijiriin inaraacha cohajei Cacha Calaohi nichaaunne coitucuriquicheein, chaen techu canu aina cuaain, ‘Naaonjoaan Cana Coaunera’ naain Ofa coitucuriquicheein.

³² Charijieein teeinti, aca neein niha Ofane coitucuerateun inara que. Nii rijijieein techu,

inara que canu neein nihanune coitucueratereein inae ena sorotiin Ofa Cana Coaunera.

³³ Inae carajaain inara aina nerihaaunni canaanaihuru. Canu aririquicheein niqiu. Nete, aitocooaun Jorioocuru raine rijijieein, canu cunajaan cunaa naineneriquicheein.

³⁴ Inae ena nenea caa erenea bihanu inara rai, cacoichana aina cutaain inara belaihanune rijijieein jiniiquiin ita belaaain neeichene coina.

³⁵ Satiin chauratane que nenacaurute, quiicha relaurineeichene coitucuha cuurureein, jiniiquiin ita belaaichene coaracuruhane,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

*Jesoso coitucuha nocoeniha Fedorone
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)*

³⁶ Niritoha Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaun:

“Chuna cureeite Curuaanaa,” naa Simoon Fedorone janate:

“Cuhanune jaun jaiti casaauna nainihe. Nii baihate casaaureeni,” naa Jesusone jana:

³⁷ “Chanuna ii sacunaa nainenereunte curuaanaa. Nainichaaun ichoreniha ohanune,” naa Fedorone jana:

³⁸ “Esinae chachu naineei cacoreniha ohine. Esinaena rauhijiriin ichei aitoreeunni. Iriha ataoharine ajiniate, nichata saain, ‘Jesoso cacha nihaunta,’ naa curiquiin,” nae Jesoso, Fedoro rai.

14

Canu Inaca rene turunaa najaan neein niha Jesusone

¹ “Coa nererojoecaache. Cana Coaunera esenetaichene rijijieein quesenetaauche.

² Lanaai Ofa loreri asaae turunaa najaan cuu turuhin raotojoeein neeichene jaanu. Nenihane jananihane coatiha berihaun. Aihana jaunna, inara turunajaanu rucuheca cureeunni letonoa inara ajiniha.

³ Inara nenajaanu rucuheca cuhanune baihana coaiteen ureeunni, inara raa tajiha caniha neeichene coina.

⁴ Inarate nii curichaunnine jaan coitucuhiche. Nii jaunte nii cuhanune jaun turuha cunaa nainiquiche tonajelanaala,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte:

⁵ “Nii cuhina jaan coitucuhaacaanuta Curuaanaa. Inasiina coitucuhin urichaanuta,” naa Tomasine jana:

⁶ “Quere esenetaain tonoraachenete, Cana Inaca rene turuhin aina ichaoriquicheein. Nete laaen cacolane turuenereein chunei, rauhijiriin ichaonaa rauhi tera nihanuna jaun.

⁷ Rauhijiriin cacoitucuhichenete, Ofa Cana Coaunera coitucuhiche. Inae laaen enene caje coauneein Ofa coitucuhiche, inae cacoharaichene jaun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana:

⁸ “Cana Inaca Cana Coaunera coarateeujian canacaanu quena, nii aina raotojoeein nihacaanune coinara Curuaanaa,” naa Ferifine janate:

⁹ “Inae carajaain inara aina nihanu. Ta jaiti cacoitucuhichenete, Ferifi. Cacoharaerate Cana Inaca coarae. Aihana jaun, chanuna Cana Inaca Cana Coaunera coaratihanu inara quene

jerequiche. Tajian, 'Cacoharaerate Cana Inaca Cana Coaunera coarae,' naanune aonaquichene.

¹⁰ Ta Ofa suujua que suujuaquiin nihanune coitucuhichene. Coatiha casuujua caje rocohin quiicha jerei que irihaaun. Acaihanejeein Ofaacha jerenohichana ichaaun, Ofa suujue que suujuequiin nihanune jaun.

¹¹ Aihana jaanun Ofa suujue que suujuequiin nihanune esenetaeneeichene nihanatiin, itolere ichacaunne coaraquiche inara nota que najaun esenetaaichenete ne.

¹² Esinae rauhijiriine aitoreeunni. Quesenetaerate quiicha ichai ichareein camuritoheriin niha natiin, Ofa rene tacaain aina nerichaunina jaun.

¹³ Cuu nihanune jana, cacurajateein chaelai inaraacha latei bajaachenena, tiha cureeunni. Nitohaneeina Cana Inaca Cana Coaunera ichanohin coaratiha cureeunni, Cana Inaca Cana Coaunera coitucuhin coroaquichene coina.

¹⁴ Nii jaunna, chaelai bajaachene tereeunni.

¹⁵ Rauhijiriin esinae cacoelaichene, quere tonorrauche.

¹⁶ Nitohaneein neeichenena, Cana Inaca bajareeunni, inara Coroatajanera letoaane coina. Inoaelu netiin chabana satonoe lanaalate inara aina niha cureein inara Coroatajanera.

¹⁷ Acate, esinae Cana Coaunera Suujue nereein. Nii Cana Coaunera Suujue coitucunaa nainecuruhi cacoitucuruhi. Inarate laaen, raotojoein coitucuhiche inara aina nihana jaun. Inoaelu netiinte, chabana satonoe lanaala inara aina niha cureein.

18 Coatiha inara jaohin, inara ratiriha cainerinaain. Turuhana ureeunni, coaiten inara aina nihanune coina.

19 Inae cacoharaaururinaain quesene-taichuru. Inaraachate laaen cacoharaa curiquicheein, inae coaiten turuhanune. Ohanune caje ichanarihanuhina jaunte, jerichanejeein nitajenaachara nejeein niha curiquicheein, ichaohin nihanune rijijieein.

20 Inae inara suujua cuhane enoha Cana Coaunera Suujuenete, Cana Inaca aina nihanune coitucuhin, canu aina neeichene coitucuhin, coitucuha curiquicheein.

21 Quere tonoraain neite, esinae rauhijiriin ca-coelaicha nereein. Niite belaiha cureein Cana Inaca Cana Coaunera. Canu netonainiha natiinna inara belaaen, inara que necoharaeratereeeunni, raotojoeein rauhijiriin cacoitucuhichene coina,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesoso canacaanu raina jaun:

22 “Chanuna canacaanuhacha rai ecocohin, leeochoaauru que necoharaerateneereite Curuaanaa,” naa nii leeocho Jodasine jana:

23 “Cacoelaichate quere tonorae. Niite belaiha cureein Ofa Cana Coaunera. Chaenna aina jini-iqiiin Ofa aina niha cureeunni.

24 Cacoelaiheite, caa quiicha beebejei esene-taene. Caa inara rai quiicha beebejei inaraacha aonajeite caletoaera- Ofa Cana Coaunera ere ne.

25 Cau inara aina nihanune cojoataana, caritiin inara rai beebejeun.

26 Chaaen, Cana Inaca rene cuhanunete, cacoreniha Suujue letoareein Ofa Cana Inaca,

inara suujua lararajiaain, inara suujuateein, inara coroatajanihane coina. Acate itolere que inara relareein, itolere caitoojoan que coauquichene coina.

²⁷ Raotojoeinna inara rai necoeun. Canuhachana, Cana Coaunera tenojoin-raotojoein neeichene jaannu teeun. Nerinaain cabaiha nii rijijieein raotojoein neeichene jaannu teraanu. Aihana jaun, chaque casilanaala, raotojoein neeuche.

²⁸ Esinae rauhijiriin besichaaunlune rijijieeina, cau niha ureeunni coaiteen. Esinae cacoelaich-enete rachoojoein neriquicheein. Nii caletoaera Ofa renene cureeunni, jelai choaae jauhecotojoriin inara coroatajanihane coina.

²⁹ Amuhanune ajiniana aitoon, inae ichacaaunne, ‘Esinaete aitelu,’ naain esenetaaichene coina.

³⁰ Inae nenacaaeneein inara rai ereerejerinaaunni, inae urichain canu coitucuuruhi cachaauru letoaeranu Moconajaerane jaun. Canu jerenihanune, caniha cha chana nainerihe.

³¹ Nena, inauhene coarajereeunni, caletoaera Ofa belaaain nere tonoraanune coaracuruha satine coina. Chajaauchete amuhacache. Inae jitarin bihanu inara rai, coitucuhichene coina,” naainte canacaanu amaain amue Jesoso.

15

“Canuna esinae rauhijiriin lenacai oba esine rijijieein neeun,” naa Jesusone

¹⁻² Nii baihate aina nerelanaa nichaanune rai:

“Canuna lenacai oba esine rijijieein neeun. Charijieein teeinti, lenacai oba une beraihaca, ajaanaa naineein. Caohatiin anasitiin inaana nuune cataaun uhajeein sauhin jaohaca, caohatiin nujua cutujuaain inaacane coina. Jana inacaeniha le unene, temura nainejeein tacaain sauhin jaohaca.

Nii rijijieein techu, cacoitucue lanaala, suujua coaraelanaala, rai suujua letonohacha ichara, naaonjoain jaoha cureein moconajaera rene Ofa Cana Coaunera. Jana quere tonoraain canuhacha icharatei icharate, jeelai amuritoheriin suujua lararajiaain coroatajanereein Ofa Cana Coaunera.

³ Inara relaanune jaan Ofa Cana Coaunera aitoojoan esenetaain, tonoraain neeichene jaunte, inae inara suujua culeje Cana Coaunera, jianacoo neeichene coina.

⁴⁻⁵ Coanete jiniiquiin Ofa Cana Coaunera jerenohin ichacaache. Ainihane, jelai chujutoroaain cacolane ichana naineriheeiche. Charijieein teeinti, nujua caje nebeuha lenacai oba unene, ojoiin inae inaana nainene. Nii rijijieein techu cacolane, jelai caohachaain Ofa Cana Coaunera jerenohi ichana naineneriquiche. Jana, jiniiquin canu aina ichaquichenete laaen esinae Ofa Cana Coaunera jerenohi ichariquicheein.

⁶ Chunocoha inara tabanejei, quere tonoraane jianihanete, nitajiha cureein cahoachanainejeein, Moconajaera rene jaorichaain Ofa Cana Coaunerana jaun.

⁷ Esinae rauhijiriin quere tonoraain neeichene, jiaonriha inara relaanune jaan baitiquichene.

Chaelai inaraacha latei bajaachenete, tereein Ofa Cana Coaunera.

⁸ Nere tonoraain, naitoojoan beebejeeiche cachaauru rainete, inara coaraain, Ofa Cana Coaunera coroaeca cuurureein inara coaraauru. Nii banate esinae rauhijiriin quere tonoraera neein neriquicheein.

⁹ Cacoelaiha Ofa Cana Coaunerane rijijieeina inara belaihun. Caa inara belaihanune rijijieein, inara suujua coaraain cacha belaiin neeuche.

¹⁰ Caa caitoonjoan tonoraain ichaain neeichenena, itolere bana inara belaicheeunni. Charijieein teeinti caletoa Ofa Cana Coaunerana jaan tonoraain ichaain nihanune jaun, canu belaiin ne, nii rijijieein.

¹¹ Itolereneein raotojoeein rachoojoeein canu aina jiniiquiin neeichene coinana aitoon.

¹² Caa inara belaiin nihanune rijijieein, ita belaiin neeuche. Nitohaneein neeuche, caa inara rai aitocoanne rijijieein.

¹³ Nainihe chatohanai, onaa niha natiin coasiin nihacane. Cana belaichauru coreniha cana raaje netiha cuhacanetejian, nenacaaen caohachae, ichaohin neeuruha canaacha belaihurine jerena caaun.

¹⁴ Inarate quiicha belaiineein neriquicheein, caa inara letoaanune jaan ichaain neeichene.

¹⁵ ‘Canu cachaauru,’ narihaunni. Rauhijiriichana, ‘Canu belaichauru,’ nareeunni. Chabana, ‘Naaonjoainte ichae,’ naain curuaanaacha ichai coitucuhin neniha cachana jaun. Nii jaunna, ‘Canu belaichauru,’ naaun inara que. Carai aitiin caletoa Ofa najaan coitucueratihanu inara

quena jaun, nainihaun canu, ‘Canu cachaauru,’ naain irihanu inara quene.

¹⁶ Coatiha inara, cariin carene uhin nihee-ichelu. Canuna inara ariin inara raain neeunlu. Nii jaunna Ofa Cana Coaunera rai arajiin cache ariin raeraanu que inara letoaaun, inoaelu netiin neeneinu que. Nitohaneein neeichenete, chae-lai latequichene, bajaai che cacorenihane, tiha cureein Ofa Cana Coaunera,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

¹⁷ Nii baihate: “Aonacuchena caa que aite, raotjoein jiniiquin ita belaa in neeuche.

Rai cachaauru aina curuataain Jesoso cairichaaeriin neeuruha caa chauratane que nenacaaurane

¹⁸ Inara coana jerelanaala, inara belai-hureniha caa chauratane que nenacaaurune, nii caje nainaauche, nenacaen canu nichaun natiinte, cacoharanaa jerelanaala cacolaihurene. Nii jaunte jelai amuritoheriin inara belai hurenereein.

¹⁹ Chauratane que nenea cache neneeichena jaunte, inara belaa in, inara coana nainecurenereein caa chauratane que nenacaauru cachaauru. Canuna caa chauratane que nenacaauru caje inara raaunlu. Nii jaunte inara belaa in inara coana nainecurene caa chauratane que nenacaauru cachaauru, inae caa chauratane que nenea cache neneeichene jaun.

²⁰ Aitocooaunlune tocohaneein, nihei chunei rai curuaanaa amurijiriin nei. Nenacaen canu rerohecauruhluna jaunte, jerichanejeein inara

rerohecaa cuurureein. Quere esenetaain tonoraaurute, jerichanejeein inara ere tonoraain esenetaaurureein.

²¹ Nitohanihate, cuurureein nii caletoaera coitucuuruhi nechü aansaineein nenacaauru cachaauru. Nitohanihate cuurureein, canu ere beebejeichene coreniha.

²² Acaauru rene turuhin, acaauru relaenihanunene jana nihane, chaelai ujuaihoneein neeururihei niqui. Nete inae enene acaauru osa coreniha chunijiun nichoteeurenereein.

²³ Nii cacoharanaa jerelanaala quere tonoraichurute, jerichanejeein nii caletoaera Ofa Cana Coaunera ere tonoraarene.

²⁴ Itolere, lenone faain, itolere cunaitenacaauru rautaaain, itolere ichaaain acaauru notajaain, naaonjoaain inatiinte, coaracuruha nota que natiin, canu batohin, Ofa Cana Coaunerane maajeein batohin neeuruhane corenihate caseteco coaraa cuurureein. Nii coaracuruha natiin esenetaaurenihane colane aihururihei.

²⁵ Aitoha acaauru quiricha inoasesi cuhanene rijijieeinte, aihure. 'Nechu jataain, joareein corenihate aina nejerateein jerecurenereein,' naain aitoha acaauru quiricha inoasesi cuhanene rijijieeinte aihure, inae nitohanihane coina laenanohineein nihana jaun.

²⁶ Inae turuha urichaaain inara coroatajaneraanu. Canuna Ofa caje letoareeunni. Nii inara coroatajaneraanu- Cana Coaunera Suujuete esinae rauhijiriin caitoojoan que inara relaa ureein.

²⁷ Nii ainate chaque casilanaala laraajiin canu aitoonjoan Cana Coaunera ere

beebejeriquicheein cachaauru rai.

16

¹ Nii jaunna inara rai aitoon, inara rerohecaauruhane, nererojoecaain inara letoaanune jaan jianeeneichene coataana, caa caritiin aitoon inara rai, laraajiin abaantaain neeichene coina.

² Acaauru ita taojiaauruhana jaan loreri asaee enohichene janate, caje inara sitaa cuurureein. Chaaente, chunicoha inara tabanejei sohin jaoruhane, 'Jeriha Cana Coaunerana jaunne, caa ichaaun,' naa cuurureein.

³ Nii chabana Ofa coitucuelanaala, canu nihanatiin coitucuurenihana jaunte, nitohanain ichaa cuurureein.

⁴ Inae cuutihane bana, 'Esinaete aitelu,' naaichene coinana caa aitoon.

Chaaelai ichana nainiha Cana Coaunera Suujuene

Jaiti jelai inara ratirihanune rai nenihanune jaunna, jauriaa caa que inara rai erenajaqueeneun.

⁵ Inae laaen curichaaunni nii caletoaera aina nihanune coina. Nihei chunicohanejein nii cunaa jerichaaunna jaan bajaane que airijiin,

⁶ satiin inaderaachaquiche caa que aitocoounna jaun.

⁷ Inara rai tejian caohachare cuhanune. Jana cuenihanune, urihei inara corianeein inara suujua laraajiaain, inara coroatajaneraaunu. Acate inara suujua laraajiaain, inara corihaneein inara coroatajanereein. Inae cuhanunena, canu letoareeunni.

⁸ Aca inae turuhanete, cacha relaa cureein, osaaocuruhane coitucuuruha cachaaaurune coina. Chaaen techu, caohati ichaonaa que cacha relaa aicheein. Jana ichaonaa caoacha sacunaa jerihe-ichurute, casetecaa cureein Cana Coaunera,

⁹ osaaocuruhane saiijeein quesenetaaurenihane coreniha.

¹⁰ Nii banate, esinaae rauhijiriin ichaonaa esine teraneein nihanune coitucuha cuurureein, Ofa nenajaun tacaa curichaaunnine jaun.

Inae canu coariheicheein cuutihane reinti-aain.

¹¹ Nii banate, Moconajaera aina jiniiquiin nosa coreniha caseteco coaraa cuururichaaïne coitucuha cuurureein cachaauru.

¹² Niha arajiin inara rai quiicha beeni niqui, nete 'Quete toon aite,' naain coitucunaa naineneriquiche.

¹³ Inae turuha Cana Coaunera Suujuenete, rauhijiriin inara relaa cureein. Coatiha suujua caje rocohin aitoriaain. Aitoha Cana Coaunera najaan quete aitoha cureein, nitohaneein situsihane ajiniha coitucuhin neeichene coina.

¹⁴ Acate corojeein canu nichaaunne biha cureein, cacoitucuhin neeichene coina.

¹⁵ Charijjeein teeinti, itolere coauneraneein ne Cana Inaca. Niirijijeein inachu canu netonai neeun, Cana Inaca calaohi nichaaunne. Aihana jaun, coa cojoaelatohache canu coitucueratiha Ofa Suujuene.

Inaderaichene baihate necoriha cureein inara suujua rachoojoenaa neein

¹⁶ Satonoote, caa basiijiin cacoharaa curiquicheein. Nii baihajirite canu coaraa

curiquicheein coaiten,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

17 Nii jaunte ita caje: “Tonaa nena, ‘Satonooto cacoharaririqicheein, Cana Inaca rene curichaaunnine jaun. Nii baihajirite cacoharaa curiquicheein,’ nae.

18 Chatonaa nena aite,” naacaanu ita rai.

19 Nii jaunte, caje bajanaa jerichaanune coarajihane jaun: “ ‘Satonooto basiijiin cacoharaririqicheein. Nii baihajirite cacoharareeicheein,’ naanune jaunna ita caje bajaache.

20 Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Inaderanaa caaunte chanaa curiquicheein. Nii janate inara coroaeca cuurureein caa chauratane que nenacaauru cachaauru. Nete rachoojoenaanein necoriha cureein inara suujua.

21 Charijieein teeinti, nejanoana jeriha rai canaanaine nererojoeccaure enecuru cunaa caaun. Jana inae lesajeein nejanoaane, inae nii cuna coacuelanaala raotojoein rachoojoein ne, nii canaanai coroaeca.

22 Nii rijijieeinte nererojoeccaiche niqui ena. Nete, turuhin inara coaraa uhanune, aitoi rijitoein rachoojoenaa neein niha cureein inara suujua cuhanai. Nihei chunei inara caje nii rulunaa nainera.

23 Nii bana inae cacaje, ‘Chatohanein icharihacaanu,’ naain cacaje cha bajariheicheein, inara netonai coitucuriquicheeina jaun. Chaelai inaraacha latei bajaache cacorenihanete, tiha cureein Cana Inaca.

24 Nihei caniha neeichene caje coauneen, careniha chaelai bajaheiche. Bajaaiche carenihanete, tiha cureein Cana Inaca, raotjoein rachoojoein neeichene coina.

25 Inae cuutihane bana caritiin, 'Charijieein teeinti naojoen,' naain cuaain, inara rai berihaaunni. Inae cuu tihane banane, nechu jataain rauhijiriincha cuaain Cana Inaca aitojoan que inara relareeunni, rauhijiriin aonaain coitucuchene coina.

26 Nii banate, inara raaje inaraacha latei bajaa curiquicheein. Nitohanihane bana, coatiha canu Cana Inaca rai aitorihauunni,

27 inae raujiaain caje uhanune esenetaaichene coreniha inara belaiha Cana Coaunera jaun.

28 Canuna, Cana Inaca nenaja caje mituhin, caa chauratane que turuha uun. Inae caa chauratane ratiriin, Ofa Cana Inaca Cana Coaunera rene curichaaunni," naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

29 "Inae laaen aonacaun rauhijiriin aitohina jaun.

30 Nii jaunna esinae itolere coitucuhin, esinae rauhijiriin Cana Coaunera caje uhine esenetaaanu. Aihana jaun, nihei nenacaen canacaanuhacha bajaenenu, inae coitucuhacaanuna jaun," naacaanune jana:

31 "Nii jaunchana esenetaaiche.

32 Inae cojoinaca que tiha. Enete satiin ita caje riatoroaain, jelai cajoohin caratiriin amuriquicheein, nena jelai caa neneun, caniha niha Ofa Cana Coaunera jaun.

³³ Coitucuhichene jerena caunna caa aitoon, quesenetaain raotojoein rachoojoein neeichene coina. Chaaen inara netonai, caa chauratane que necairichanaa coaraa curiquicheeina jaunna, raotojoein rachoojoein necairichanaa abaan-taichene coinana aitoon. Caa chauratane curuaanaa Moconajaera amuritohanune jaun, inara netonai laraajiin caa chauratane curuaanaa Moconajaera amuritohichene coinana, coitucuhichene jerena caaun aitoon,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, aina nerelanaa nichaanune rai.

17

Cana Inaca bajaa aina nerelanaa nichaanune coreniha Jesusone

¹ Niritohane baihate, jabatoroaain dede coara-jeein:

“Inae caletoaina jaan ichacaaunne jaan cojoanonaa que turuha. Chajaain laaen cacorataaneeu, ii jerenohi ichacaaunne coina.

² Iite ii calaohineein nihanune cocoainain, caa chauratane que caletoaai, satiin carai iicha teeuri cachaauru rai nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teraauu que.

³ Leinjiin iichate nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teraneei. Nii jana canuna, leinjiin ii letono Jesocurisitoneein neeun. Nii jaunte nitajenaachara nejeein neeurureein cana coitucuhin nenacaauru. Coatoha chabana nitajeeururinaain.

⁴ Inae caa chauratane que nenacaauru que ii coitucueratihanu. Chaaen nachu inae caletoaina jaan nainaan.

5 Inoaenlu, jaiti necoauaeniha caa chauratanene ajiniha, cocoinanacaineen nihanulune rijijieein, ii rene turuhanune, coaiten cocoinanacaineen caeteeu, coaracuruha satiine coinara Ofa.

6 Inae caa chauratane caje raain carai iicha tenojinhuru cachaauru que ii neeine coitucuer-atihanu. Icheineeinte neeure, caa carai iicha teeuri cachaauru. Niichurute, chere aonaain tonoraain neeure.

7 Inae laaen cacorataaneei jaan aina caletoi jaan ichacaaunne jaunte coaraain inae esene-taure.

8 Caletoaaina jaan que acaauru rai aitocaaunna jaunte tonoraure, carai iicha tenojihuru cachaauru.

9 Coatiha caa chauratane que nenacaauru cachaauru, ii coitucuruhi coroatajaneene coina ii bajahaun. Caa carai iicha teeuri cachaauru icheineein nenacaauru coroatajaneene coina, canu Inaca neeine bajaun.

10 Satiin canu cachaneein nenacaurute, jerichanejeein ii cachaneein neeure. Jerichanejeein techu, canu cachaneein neeure ii cachaauru. Nii jaunte jerichanejeein aihanune rijijieein ichaooore.

11 Inae taenetojoeein caa chauratane que nerihanni. Acaaurute jana jaiti caa chauratane que nedaa cuurureein. Canuna laaen inae ureeunni, ii aina nihanune coina. Ofa, carai caa iicha tenojihuru cachaauru coroatajaneeu iicha jerei chana que. Charijieein teeinti canu coroatajaneein canu rai iicha tei ichana que, nii rijijieein acaauru coroatajaneeu.

12 Enanetojoein cacorataaneeine que, caa carai iicha tenojoihuru cachaauru nihei leinjiinejei nitajihei. Leinjiin caa, ii quiricha inoaesi cuhane beein laenaerateeilune rijijieein cacoluruheraachate, inae nitaje.

13 Inae laaen enene, nii neeina jaاون urichaaunni iniha nihanune coina. Jaiti caa chauratane que nihanune cojoataana aitoon, raotojoein rachoojoein nihanune rijijieein, acaauru netonai canu rijijieein raotojoein rachoojoein neeuruhane coina.

14 Ii ere bihanu acaauru raine jana, esenetaain tonorauruhana jaunte, acaauru belaaain, acaauru rautaaain, acaauru coana nainecurene ii coitucuu-ruhi, aihanune rijijieei, inae caa chauratane que nena cachaneein neurenihana jaun.

15 Ofa Cana Coaunera, coatiha ena, caa chauratane caje ranajaain dedeeu amanajaaine coina caitono nihei. Acaauru que Moconajaera janoriteein, acaauru coroatajaneine jerena caunna aitoon.

16 Moconajaera cachaneein nenihanune rijijieein, carijijieein acaauru netonai inae Moconajaera cachaneein neuruhi.

17 Ii raihuruneein neeuruhana jaunna aitoon, acaauru suujua rucujueein, acaauru coroatajaneute, nejelau suujua cuaelanaala leinjiin ii jerenohicha ichacurumii. Ii erete esinaae rauhi-jiriin ichaonaa caohacha teraneein ne. Chelai janonaa bana nihei nitajiha ii ere esenetaain tonoraain nenacaaurune.

18 Charijieein teeinti, casuujua laraajaain canu cocoinaain caletoaai, nii rijijieeina acaauru

cocoinaain acaauru letoaaun, ii ere beebejiha cuuruha caa chauratane que nenacaauru raine coina.

¹⁹ Acaauru corenihana nejelau casuujua cuaelanaala caletoaina jaancha ichaaun caraajeni-hane, acaauru netonai aihanune rijijieein nejelau suujua cuaelanaala relanajaanune rijijieein letoanajaanune jaancha ichacuruhane coina.

²⁰ Coatiha acaauruhacha coroatajaneeine coina caitono nihei. Canu ere beebejeeuruhane, canu esenetaaichuru suujua rucujueein coroatajaneete,

²¹ jiniiquiin aihacane rijijieein, ita aina jiniiquiin raotojoein neein, nejelau suujua cuaelanaala ita coroatajaneein, neeuruhinete, esinaae ii caletoaine esenetaauruhine caa chauratane que nenacaauru.

²² Jeelai, nii canu cocoinaain neeina jaana teeun acaauru rai, ita neein nihacane rijijieein, acaauru netonai ita neein neeuruhane coina.

²³ Chaaen nachu, casuujua cuhane neeine rijijieein, acaauru suujua cuhane neeun, jeelai ita neein neeuruhane coina, nii caje nainaain esinaae ii caletoaaine coitucuruha caa chauratane que nenacaaurune coina. Aihute, cacoelaaine rijijieein, belainaaquine coitucuruhine.

²⁴ Carai tenajaaina jaunna, caniha nii nerichaunnine jaun caniha neeuruhane jereeun, nii ii necaohacha aina canu necaohacha coarajeein neeuruhane coina. Chaaen necoounaa caa chauratanene ajiniha caje coauneein cacoelaaine coaracuruhane coinara Ofa,” naain te,

²⁵ “Rauhijiriin itolere coaunera Ofa neeine coitucuuruhi caa chauratane que nenacaauru niqui. Nena laaen canu ichoitucuun. Caa carai iicha teeurite laaen, esinaae ii caletoaaine coitucuure,

²⁶ esinaae ii neeine coitucueratihanune jaun. Jelai choaae jauhecotojoeriine, ii coitucueratihajein sacureeunni, esinaae cacoelaaaine rijijieein acaauru belaaaine coitucuuruhane coina, canu netonai nihanatiin acaauru aina nihanune coitucuuruhane coina,” naainte Cana Inaca Cana Coaunera bajaaebajaje Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

18

Caseteconeein Cana Coaunera Calaohi Jesoso amaauruha Romanocurune
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Cana Inaca aina irihane baihate, aina nere-lanaa nichaanune amaain, Sedroon neein curuajaain nena nucuesoro jera que cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso, cuu nii enuha inaa neco-joai turuha canacaanu ainane coina.

² Nii jaunte raotojoein Jesoso cunajaa coitucuhana jaun, canacaanu caaijie turuha uhe Jodasi. Belaichaneein niha Jesoso natiin, Jesoso coulurujueein soondarooru uhaain turuha uhe.

³ Nii soondarooru, chaaen batirichuru curu-aanaacuru, fariseoocuru, naaonjoainuri letono folisiaacuru uhaain turuha uhe nii Jodasi. Rejoon, sabere rijijieein nena- esefara, naaonjoain que biji achuneguiin, raafariin, cohinee, naaonjoain que conoquiin turuha uure.

⁴ Nii jaunte inae raotojoeein nitohanai que siturichaainne coitucuhana jaun, acaauru que tacaain: “Chate ariicheta,” naain bajaa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana:

⁵⁻⁶ “Nasarete cocoaicha Jesusona arihacaanura,” naauruhane jana:

“Saan. Canune aca neeunra,” naa acaauru rai Jesusone janate, nii niicha uhauri soondarooru aina jiniiquiin janori nichaae richootoroalaain tocojoaai tacae nii Jesuso coulurujuera Jodasi.

⁷ Nii jaunte:

“Chate esinaae ariicheta,” naain coaiteen enacoauneein bajaa acaauru caje Jesusone jana:

“Nasarete cocoaicha Jesusona arihacaanura,” naauruhane jana:

⁸ “Inae rauhijiriin bihanu inara rai. Canuna aca neeun. Cariha aaichene, caa caniha nenacaauru jianecuchete amuuruhine,” nae acaauru rai Jesuso.

⁹ “Coatiha leinjiinejein nitajerinaain carai Ofa tenojoinunri cachauru,” naain inae aitosiha Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte nitohane.

¹⁰ Nii janate sabere sirihana jaun rocohitiin, que leinjiin uricho raotono nichajai beuhite Fedoro. Nii niicha uricho beuhitite batirichuru curuaanaa cachaneein nenea- Malco ne.

¹¹ Nii jaunte: “Jelaiha curu cuhane nii ishabere teura. Ta caletooa Ofana jaan icharichaunnine coitucuhin quesenetaaineta,” nae Fedoro rai Jesuso.

Batirichuru curuaanaa Anasi rene, caseteconeein Jesuso amauruha soondadoorune (Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Nii jaunte Cana Coaunera Calaohi Jesoso mu-
cuure caseteconein soondadooru acaauru curu-
aanaa aina uhin, chaaen Jorioocuru rai folisi-
aacuru, naaonjoahunri.

¹³ Nitohaneein mucuhinte Cana Coaunera
Calaohi Jesoso amaaure soondarooru, Anasi
loreri asaae. (Nii Anasite, Caifasi tanaa ne.)
Nii janate, nii ajaanaa kuhane batirichuru
curuaanaaneein ne nii Caifasi.

¹⁴ Nii Caifasite, jauriaa Jorioocuru rai “Cana cao-
hachanu quetejian, cana atane coreniha ohane
ore leinjiin cachara,” naain Jorioocuru rai ere-
naane.

Fedoro caje bajaa nii acuujuu beraichane
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Canacaanuna, Simoon Fedoro aina Jesoso
sacuha kuhacaanu. Nii jana, canu coitucuha
batirichuru curuaanaa jaunna, Jesoso jiniichaain
enoon batirichuru curuaanaa loreri asaae.

¹⁶ Jana Fedorote nedae airiniha acuujuu rohan.
Nii jaunna, acuujuu beraicha ranuna rai ereeun,
Fedoro enoaane coina.

¹⁷ Nii jaunte Fedoro enoaain: “Tana taa cacha
aina nerelanaaneeine,” naain bajaa Fedoro caje
nii acuujuu beraichane jana:

“Acanihahaunta,” naain benaa jerene Fedoro.

¹⁸ Nii jaunte, jelarotohana jaun usi mocohin que
nichaateeuruha Anasi cachaauru, Jorioocuru rai
folisiaacuru, naaonjoainurine jaun acaauru aina
nichaatiha ne Fedoro.

“Chaquete cachaauru relaaita,” naain, Jesoso
caje bajaa batirichuru curuaanaane
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Nii jana, cuu nii loreri asaae ucuha cuhane niha Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

“Chaauru caa iicha relaaurineein ne. Chaquete acaauru relaaita,” naain bajaa Jesoso caje batirichuru curuaanaane janate:

²⁰ “Satiin aonajeeuruha cachaaaurune acatiha teeinna canu, rauhijiriin aitonajacoon. Coat- iha asinojoneein cachaauru relahaun. Sinacoca asaae, satiin itataojiauruha Jorioocuruna jaan Teenforo asaaene acaauru relanajacoon.

²¹ Chanuna nii bajaai cacaje. Nii relanajaa- nune jana aonaraauru caje bajaate, raajenhane acaauru relaanune jaan beeuruhine,” nae Jesoso.

²² Niritoha Jesusone janate, ecu niha Teenforo rai folisiaana jaun: “Niritiina erereei batirichuru curuaanaa rai te,” naain Cana Coaunera Calaohi Jesoso meri faohitohane jana:

²³ “Baaso neeinoona aitoon. Chanuna caque ichohi teein aitohi,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso nii Teenforo rai folisiaa rai.

*“Acanihahaunta,” naain nesuujiha Fedorone
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)*

²⁴⁻²⁵ Nii batirichuru curuaanaa Caifasi loreri asaae niha Jesusone tonohanaute, jelai cuu inae neeorihha Fedorone jana: “Ta ii taa cacha aina nerelanaa neeine,” naain bajauruhane jana:

“Acanihahaunta,” naain benaa jereniha Fe- dorone jana:

²⁶ “Tana, ii coaracaanlu aina, enuha inaa neeonjoai jana neeine jananeta,” naain bajaa lein- jiin batirichuru curuaanaa cacha- nii niicha uri- cho beuhiti cacha araineein nenaane janate:

27 “Acanihahaunta,” naain nesuujiha coaiteen Fedorone jana, inae ere ataohari.

Jesoso coulurujeeuruha Filato raine
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

28 Nii janate Caifasi loreri caje coberenadoro Filato loreri asaae Cana Coaunera Calaohi Jesoso amaauruhane jana, inae nemataracajiha janonaana jaun, enonaa nainecurene Jorioocuru, coberenadoro loreri asaae. Jorioo neniha nii coberenadorona jaunte, coberenadoro loreri asaae enonaa nainecurene Jorioocuru, enooruhane Fasocoa beseta bitoanaa nainecurenihane coataa.

29 Nii jaunte airiniha mituhin:

“Chatohanai ichaane corenihana caa cacha colurujueeiche,” naain bajaa coberenadoro Filato, Jorioocuru cajene jana:

30 “Nechu aansai taebinaen neein nenihanenoona, ichei colurujuerichaanu,” naauruha Jorioocurune jaunte:

31 “Saan. Aihachuhisi niqui. Inara, amaain jeriquichene tocohaneein teeuche,” naa Filato, Jorioocuru raina jaunte:

“Nihei canacaanu rai rauhi, chunei sohin jaoha-caanune coinata,” naaure Jorioocuru Filato rai.

32 Rauhijiriin coitucuhin, “Naaonjoaainte catinaa cuurureeincha,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone rijijieeinte, rauhijiriin ichacure.

33 Nii jaunte coaiteen enacoauneein loreri asaae Jesoso cotijiain, caje bajae Filato: “Ii ina Jorioocuru curuaanaa *rey* neei,” naain bajaa caje Filatone jana:

34 “Ishuujua cuhane aitiina bajaai. Ainihane leochaauruna ichei Jorioocuru curuaanaa niha-nune que aitoa,” naa Filato rai Jesusone janate:

35 “Chasiinna Jorionichaaunne coalanaala caraajenhane aitiin aitoreeun. Charaaichuru, batirichuru curuaanaacurute carai icholurujue. Chatohanai najian ichaaite icholuruhecure,” naa Filatone jana:

36 “Coatiha cajiha caa chauratane que n-nacaauru curuaanaa nihaaunta. Caa chauratane que nenacaauru curuaanaa nihanunetera, sonaacurure quere tonoraeraauru, catohaneein caetecuruha Jorioocurune coataa,” naa Jesusone jana:

37 “Aihana jaun, iina curuaanaa *rey* neeite,” naa Filatone janate:

“Ejeen, aca nichaaun. Nii aitohine rijjijeeine acaneeun. Canuna caa chauratane que uhin nejanoaaunlu- cachaneein, esinae Cana Coauneraacha jerei rauhi coitucuuruha cachaaurune coina. Satiin Cana Coauneraacha jerei rauhi tonoraaurerate quere tonorae,” naa Jesusone jaunte:

38 “Chatohanai Cana Coauneraacha jerei rauhi esinena,” naain bajaa Filato, Jesoso cajene bai-hate, enacooauneein coaiten mituhin Jorioocuru aina iriha cue.

“Coatiha chatohanai ichaai carai caa cachata.

39 Inarate, Fasocoo beseta naineei, Fasocoo beseta catainajeein, naaonjoaain niha catohanai casetecone, nii beseta situ reeintiaain jianerate

najaaquiche. Tonaquiche, jerecuchene caa Jorioocuru curuaanaa *rey* jiane beseta situ reeinti-aain,” naa Filato, Jorioocuru raine janate:

⁴⁰ “Aihei. Coa nii jianiha. Nii Barabasi jianeujan laaen,” naante nujuaae soaisoaihure Jorioocuru, Filato rai, nii Barabasi asijiautoneein nena que.

19

¹ Nii jaunte Cana Coaunera Calaoihi Jesoso bisichate rai soondarooru que Filato.

² Nitohaneein bisihuruhane baihate, oja caje janojoin comai curuhacure Jesoso couturi que. Nii baihate coaiten que cajione lanaajiojoai curuhacure.

³ Nitohaneein teuruhane baihate, Jesoso rohan turuhin: “Caa Jorioocuru curuaanaa *rey* coaracuchera,” naain Jesoso meri faohafacoaure biji que Romanocuru rai soondarooru.

⁴ Nii janate jelai caje mituhin Jorioocuru rai: “Coaraquichene coinana caa cache mitaa uun, neniha que chatoanai baaso ichaenihane coara-caunna jaun,” nae Filato.

⁵ Nii jaunte, inae oja que jerichanejeein comaiquuin, lanaajiojoai que cajionequuin mituha uhe Jesoso. Mituha uha Jesusone janate: “Caa cache coaracuchera,” nae Filato.

⁶ Niritoha Filatone jaunte, Jesoso coaraain: “Coroso que teeuche. Coroso que teeuchera,” naain nujuae soaisoaiuruha batirichuru curaanaacuru, folisiacuru naaonjoainurina jaun:

“Inara amaain coroso que teeuche. Neniha carai que chana jaunna, nitohaneein tenaa naineeun canu,” naa Filatone jana:

⁷ “Canacaanu quiricha inoaesi cuhanete aite, nitohaneein nei nihane sohin jaohacaanune coina. Cana Coaunera Calaohi niha nocoetohane corenihate caohachae, sohin jaohacane,” naauruha Jorioocurune

⁸ aonajihane jaunte, jataain casi Filato.

⁹ Nii jaunte nacoauneein loreri asaae enohin:

“Chaa cajena unaaneei,” naain bajaa Filatone jana, inauhene chujuhequuin aonaje Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

¹⁰ Nitohaneein tonoraeniha Jesusone jaunte: “Chanuna catoonraeneei. Tana coocoinanacaineein nihanune coitucuhine. Canune nainereun coroso que ii teratihanune. Chaaen nachu naineeun caa ii colurujueeuruhane jaan caje jianacoo chetichaaunne,” naa Filatone jana:

¹¹ “Cocoinanacaine lanaala cheteen nii jereniha Cana Coaunerane, canasia nainihe. Nii jaunte, chamurijiriin osaque caa catohaneein ichei caetera,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte,

¹² Jesoso jianena jere Filato niqui. Nete:

“Jiaohine jianeeine. Aca, curuaanaa *rey* neein nenaajerihane jaun, caohacharihei jianeeine. Jianeeinete, satiin inara curuaanaacuru curuaanaa enferadoro aina nejeratena neriQuiin,” naauruha nujuae soaisoain Jorioocurune jaun,

¹³ Jesoso raerate, nii Cabata naauruha Ebereeo ere cuhanene jaan- ajeri caje ichanohineein nena aranichoae uhauruhane coina. Nitohaneein raerateeuruhane jaun, raain turaauruhane jana,

nii casetecocuru nerujuena jaun nelauriariin lauheque nelaurianaana jaan rori choaae,

¹⁴ enoto chujutaain Fasocoa catainajeein. Nii jaunte nitohaneein raerateein:

“Nocoo inara curuaanaa *rey*,” naa Filato Jorioocuru raine jana:

¹⁵ “Coroso que teeuchete coaraain cuu ohine,” naain nujuae soaisoiuruhane jana:

“Chasiinna inara curuaanaa *rey* tereeeun coroso que,” naa Filatone jana:

“Romanocuru curuaanaa enferadorohachate canacaanu curuaanaa *rey* neein nera. Nihei nii baiha curuaanaa *reyta*,” naauruha batirichuru curuaanaacuru Filato raine jaun,

¹⁶ acauru que Jesoso amaerate Filato.

¹⁷ Nii jaunte nii Jesoso amaain, que corosonu baijieratecuruhane jana, Couturi Bejeroneein curujaain nena atane ucuuno que baihaichaa in amaain, nii coroso tiha cue Jesoso. (Nii Ebereeo ere cuhane Colocota naauru najaan- Couturi Bejeroo.)

¹⁸ Nii janate cuu coroatajai coroso que, cuu neeuruha coroatajaain soserenaacaurune jaun, acaaru cataaun Jesoso teeure coroso que, leinjiin jera que, leocha jera que, naaonjoaain.

¹⁹ Nii janate, cuu Jesoso curuaa laenaerate Filato. “Nasarete cocoaicha Jesoso, Jorioocuru curuaanaa *rey*” nasiin laenerate coroso que, tabara que tein Filato.

²⁰ Nii jana arajiin Jorioocurute nii Jesoso curuaa Filatohacha laenaeratei ereretaaure, nii Jesoso teeuruha coroso quene jaan caje icharaeniha

Jerosaleenne jaun. Ebereeo ere, Curieco ere, Romano ere, naaonjoain que nichata lauriin erenaa cuhane teeinte laenaaure, nii que erenaa inaurera ereretaauruhane coina.

²¹ Nii jaunte: “Coa, Jorioocuru Curuaanaa *rey*neein teein laenaratihara,” naaure Joriocuruneein batirichuru curaanaacuru Filato rai. “Nii Jorioocuru curuaanaa *rey* niha nocoeti, nasiin laenaerateura,” nauruhane jana:

²² “Nii rijieeincha nedaaainera,” nae acaauru rai Filato.

²³ Nitohaneein coroso que Cana Coaunera Calaohi Jesoso curaboaain teeuruhane baihate, Cana Coaunera Calaohi Jesoso cajione raature jenai soondarooru. Rai nobirine maajeein raature. Rai nobiri, coaracuruhane jana nirijieein ijiabereeonu farueraelanaala tocoonojoi inelanaala niha nii rai nobirine jaun:

²⁴ “Coa soaihachete naajeein amaacache, nenacaantejian caohachare naajeen amaacachene. Aihute que necoatijanaa neeine, chariji rai neeincha nedareein,” naaure soondarooru. “Ita raite cacaijione leruhin raaurureein que necoatijiain,” naa Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanene jaunte, nii Cana Coaunera Quiricha cuhane aitohane nainaane coina nitohaneein teure soondarooru.

²⁵ Nii jaunte, inae Jesoso mucuuruhane coitu-cuuriin, coroso asaae cuhin coaraje rai neba, nichatajai enecuru aina. Nocoasai, Cureeofasi comasaineein nena- Mariha, Mariha- Maadala bene, naaonjoaain.

²⁶ Nii janana cuu nihacaanu, jataain niicha be-laaii nichaanune temeecohacaanu neba ainane jana, neba coariin:

“Nii ii calaoita oma,” naa neba raine baiha:

²⁷ “Nii chobata,” naa caraina jaunna jerichane-jeein cafojiara raanune rijijieein raain amaaun caloheri asaae.

Oha Jesusone niha

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Inae nitohaneein nihane caina letoaa Cana Inaca Cana Coaunerane nainaane coitucuha raotojoeinne jaunte, inae Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane aitosiha inaena jaun: “Cocoiintohanura,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

²⁹ Nii janate baichaje laajoiri nainecojoain ecu niha bino baasone jaun, enuha que sie rijijieein nenea nujuateein, nii bino sisiaain Jesoso ujuaae que suesuecaauruhane jana,

³⁰ nii bino baaso cohane baiha: “Inae laaenra,” naain ocoai couturi tijitiaain ohe Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Jesoso jaleri rucuaitha leinjiin soondaro re-joon quene

³¹ Le janojoein lanaa Fasocaa besetane janate, Filato rai aitha cuure Jorioocuru, coroso que nenacaauru anaae bacoerateein, naain nii coroso caje rocoeratenajaain, naain rucuhenaaratiha Filatone caina, nabana nebetacanaa janonaa bana cuu neeuruhane, coaranaaca cachaaaurune coataa, acaauru rai jataain beseta tabaineein niha Fasocaa besetana jaun.

³² Nii jaun soondarooru letoaa Filatone jaun, cuhin nii Jesoso ajiniha coroso que nenacaauru anaae bucu bateeichure soondarooru.

³³ Nii baiha Jesoso rohan turuhin coaracuruhane jana, inae oha Jesusone jaun, rai nanaae bacoorene.

³⁴ Nete laaen rai nanaae bacoorenihane caniha laaen, rai jaleri rucuaaite leinjiin soondaro rejoin que.

Nii janate rai jaleri rucuaithane jana chujuhare ichana, acau que jasiin.

³⁵ Canuna coaraneein aitoon inara rai, inara netonai rauhijiriin aonaain esenetaaichene coina.

³⁶ “Nihei chatohaneei bacoorurihaainta,” naa Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanena jaunte, Jesoso bucu bacoorene.

³⁷ Cana Coaunera Quiricha Inoaensi leeocho cuhanete “Focooruhane janate, inauhene coarajihha cuurureeincha,” naain aithane rijijieein coarajeure.

Oo jana ajeri jachu cuhane Jesoso jaberoco teeuruhane

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Nii janate Cana Coaunera Calaohi Jesoso jaberoco bajae Filato caje Arimatea cocoaicha Jose, rucuhecuruhane coina. (Nii Josete asinojoneein Cana Coaunera Calaohi Jesoso ere tonoraera ne, leeochoaauru Jorioocuru coasiha.)

Nii jaunte, Jesoso jaberoco jianiha Filatone jaun, Jesoso jaberoco raain amae.

³⁹ Nii janate turuha uhe nii jauriaanejeein jantiin Jesoso rene turuhin erenaa Necodemo netonai, nichatachoonca quironeein meentoon tocohaneein nena ujujuai uhain.

⁴⁰ Nitohaneein Jesoso jaberoco amaain, nii juujijiai que rujuaain, cajione que baluluhin conajaain, Jesoso jaberoco rucuheca cuhe Jose, Necodemo aina.

Nitohaneente onaa rucuheecure Jorioocuru, nitohaniha acaauru ichaona jaun.

⁴¹ Nii Cana Coaunera Calaohi Jesoso teeruha Jorioocuruna jaaunte ne enuha inaa neeonjoai. Nii enuha inaa neeojoin janate ne atanebana. Ecute ne achasineneein ajeri jachu- jaiti lesajeeinejein onaa teurenihana jaan.

⁴² Cuhante Jesoso jaberoco teure, ichuuneejin niha cajene jaun, chaaen inae beseta bitoauruhane caina neruujihajeeuruha Jorioocurune jaun.

20

Ohane baiha ichanaa Cana Coaunera Calaohi Jesosone

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Semana nunuhe tomiho cojoanonaa bana nocohajiriin cuhin, jaiti nocohetoojoaane jana turuhin coaraa Mariha Maadala benene jana, inae fueraene nii ajeri jachu.

² Nii jaunte soroneein jelaiha uhin, Fedoro, canu, naaonjoainihacaanune rai biha uhe. “Aanca chaainti cana curuaanaa. Chu chaainti amaureta,”

³ naain biha canacaanu raina jaun coaraa cuha-
caanu.

⁴ Nii jaun, ita jiniichaain soroneein cuhin
coaraa cuhacaanune jana, Fedoro reroriin cuhin,
turuhin

⁵ metoraain coaracaunne janate, cuu ne cona.
Nena laaen enohin coaraeneeun.

⁶ Nii janate canu caaijie turuhin, enohin, coaraa
Fedorone jana, cuu ne jaberoco conaauru.

⁷ Nii janate nejelau ne nii Cana Coaunera
Calaohi Jesocurisito couturi cona, nejelau maro-
marorinhineein seeque.

⁸ Nii janane canu netonai enohin coaracaunna
jaun, ichanaa Cana Coaunera Calaohi Jesocurisi-
tone esenetaaun.

⁹ Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane besi-
hane jana niqui, “Naaonjoarichaaine quete aite,”
naain coitucusinaaunlu. Nena canacaanu nota
que coaracaanune jaun, caohachaain coitucuhin
esenetaacaanu.

¹⁰ Nitohaneein coaracaanune bihane nenaana-
jaun cauha cuhacaanu.

Oo caje ichanaain ecooca Jesusone

(Mr 16.9-11)

¹¹ Nii janate cuu nii ajeri jachu rohan
nedaain chanaechanaje Mariha- Maadala bene.
Chanaaechanajeein metoroaain nii ajeri jachu
coaraane jana,

¹² cuu laurujua laurujuaaure Cana Coaunera
letonocuru anjeraauru somanerei que
cajionequiin Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito
jaberoco teuruhana jaun, leinjiin couturi
nichajai que, leecha tijia nichajai que naajoain.

13 Niichurute: “Chate coisiita,” naauruhane jana:

“Carai curuaanaa jaberoco amauruhana jaunna coisiunra. Chu chaainti amaain teeureta,” naane baiha,

14 jaotoroain janori nichajai coaraa Marihane jana, rai chujuhaca Cana Coaunera Calaohi Jesocurisitone jana, acanihanee coitucueene.

15 Nii jana: “Chana coisiite ene. Chana arii,” naa Jesocurisitone jana:

“Nii enuha inaa beraicha niha,” beein: “Ii amaaine, carai nii amaain teeine jaa jelai beeune coaanicha,” naa Marihane janate:

16 “Mariha,” naa Jesocurisitone jana, nejaoro-coaain rautaain Jesoso coaraain:

“Raboni,” nae Mariha.

“Cacha relaera,” naanete aite Ebereeo ere cuhane.

17 Niritiin coineteen mucunaa jeriha Marihane jana: “Caiha neeu. Jauriaa coaa cadaaara, jaiti iniin Ofa coaraenihanune jaunra. Chajaaincha cacoelaichaauru rai canu benihura. Jaitina iniin, Ofa Cana Inaca Cana Coaunera rene iniha curee-unnicha,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesocurisitone jaun,

18 nii Cana Coaunera Calaohi aina nerelanaa nichaanune rai biha uhe Mariha Maadala bene.

*Aina nerelanacaauru rai ecooca Jesusone
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

19 Tomiho cojoanonaa bana nihana jaunna, nii cojoanotiin cuhane ita taojiaacaanu nii Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito aina nerelanaa

nichaanune, caohatiin acuujuua fuhin Jorioocuru coasiha.

Nii janate enohin, canacaanu cataaun neeori-tiin: “Raotojoein rachoojoein neeuchera,” nae canacaanu rai Jesocurisito.

²⁰ Niritohane baihate, biji que curabo cure, jaleri que rejoon cure, naaonjoain coarate canacaanu que.

Nii jaunna rachoojihacaanu aina nerelanaa nichaanune, coaiten canacaanu aina nihana jaun.

²¹ Nii baihate enacoauneein: “Raotojoein rachoojoein neeuchera. Charijieein teeinti, caletoe Ofa, nirijieeinna caa inara letoaunra,” nae canacaanu rai Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito.

²² Niritiinte canacaanu couturi jiririin: “Cana Coaunera suujue raachera.

²³ Chunei osaaona que inara suujua acate-quichenena, canu netonai nii osaaona que casu-ujua acatereeunnicha. Jana aineeinchene, canu netonai airihaaunnita,” nae canacaanu rai Je-socurisito.

“Tomasi, caa canu biji alarijia cuhane ii biji cou-turi enoain coaraau,” naa Jesusone

²⁴ Nii janate, inae amuha Cana Coaunera Calaohi Jesocurisitone jana, turuha uhe Tomasi, nii fafone neein, niicha curuaatehuri. Nii Tomasite Jesocurisito aina nerelanaa nichaanune lechoonca coroataja ne.

²⁵ Turuha Tomasine janate: “Cana Curuaanaa coaracaanura,” naain bihacaanu Tomasi raine janate:

“Biji larijia que curabo cure coaracaanne banaachane, esenetareeunni. Chaaen cuhane canu biji couturi enoaain, chaaen jaleri que rejoin cure cuhane canu biji couturi enoaain, naaonjoain coaracaanne banaachane nainereeeunni esenetaanunera,” nae Tomasi, rai bihacaanune jana.

²⁶ Nii baihate foosa janonei cuhane, coaiteen jelaiha enacoauneein ita taojiacaanune janate laaen, canacaanu aina ne Tomasi. Nii jana caohatiin fueraa acuujuane saijieein enohin canacaanu cataaun neeoritiin: “Raotojoeein, rachoojoeein neeuchera,” nae canacaanu rai Jesocurisito.

²⁷ Nii baihate: “Tomasi, caa canu biji larijia cuhane, ii biji couturi enoaain coaraau. Chaaen chu caa canu jaleri que rejoin cure cuhane, ii biji couturi enoaain coaraain esenetaachaa, baaso coacuelanaala,” naa Jesocurisitone jana:

²⁸ “Canu Curuaanaa Cana Coaunera” naa Tomasine jana:

²⁹ “Inae laaen Canu esenetaai ichaajenihane coaraina jaun. Raotojoeinte niha cuurureein, catohanein nihanune coaraelanaala quesenetaeraauru,” nae rai Jesocurisito.

Esenetaaichene coinata, laenanohineein ne caa erenaa

³⁰ Itolere ichaainte coarate Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito. Nete satiin laenanohineein nene caa quiricha cuhane.

³¹ Cana Coaunera Calaohineein niha Jesusone esenetaaichene coinata, laenanohineein ne, esenetaaichene, ichaonaa caohacha, chabana nitajeniha cachane jaan raachene coina.

21

Rede jaohajihacaanune jana, canacaanu rene ecooca Jesusone

¹ Nii baihate Calileea conemuri auhaniha, aina nerelanaa nichaanune rai ecocoe coaiten Cana Coaunera Calaohi Jesoso, rede jaoha nihacaanune jana.

² Nii janana laaen Fedoro aina nihacaanu, Tomasi nii fafione naauru najaan, chaaen nii baiha Natanaaeli, Calileea caje unaa Canaau co-coaicha, chaaen Sebedeeo calaohi nichaaunne, chaaen eleeocha coroatajaain, naaonjoaain nihacaanu Fedoro aina.

³ Nitohanihane coinanu quete: “Redena jaoha cureeun,” naa Fedorona jaun:

“Tana iniha uhacaanu,” naacaanune jana:

“Chajaauchetejian aihane cunichaache,” naa Fedorona jaun, cuhin bote cuhane fauhin, cuhin janoaajeein rede jaohacaanu niqiu. Nii janane leinjiinejein ate mucuujenihacaanu.

⁴ Nii jana, inae mataaquiin uha janonaane jana, nemuri auhaniha ecocoe Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Nii janana, aca nihane coitucuenihacaanu.

⁵ Nii janate: “Enamanaacuru, ta ate mucuhichene,” naane jana:

“Aihahacaanuta,” naacaanune janate:

⁶ “Cana raotono nichajai bote jera que, rede jaohichenete ate mucuriquicheein,” naane jana, nii bote jera que jaohacaanune jana, esinae ate mucuhacaanu.

Nii jaunna ate anaai caaun nii rede tijichasinihacaanu.

⁷ Nii janate: “Cana Curuaanaate aitera,” naanu Simoon Fedoro raine jana, aohanrihane rijieeoriitiin torosaacha baejeein nihana jaun, luhecotariin cajione curujuain acauhanau fautiin Jesoso rene turuha cue Simoon- Fedoro.

⁸ Nii janane bote cuhane caaijie cuujueein turuha cuhacaanu rede tararajeein, ate caaun lemuequuin, lefasha metoroneein lanaa nemuri auha cajena jaun.

⁹ Najauriaain inihacaanune jana, cuu ne canacaanu ajiniha usi lanarotiin. Nii jana nii usihanau niha leinjiin atene jana, cuu ne faan.

¹⁰ Nii janate: “Nii ena inaraacha mucuhi ate uhauche,” naa Jesocurisitone jaun,

¹¹ bote cuhane fautiin nii rede tararae Simoon Fedoro, carene choaae. Lefasha saoquichoonca nichatajaa ate tabai inatiinte, nii rede soaine.

¹² Nii janate: “Chajaauchete inara suuri noite,” naane jana, “Chaneeina” naain bajanaa naineni-hacaanu, raotojoein Cana Curuaanaa Jesoso nihane coitucuhacaanune jaun.

¹³ Nii janate, tajiha uhin nii faan raaoriin, canacaanu nainetiin chalue. Jerichanejeein techu, nii ate basicho chalue canacaanu nainetiin.

¹⁴ Nitohaniha Cana Coanera Calaohi Jesoso, oo caje ichanaain, canacaanu rai ecoocane nichata sai cuhane.

“Cacoelaaina” naain bajaa Jesoso, Fedoro caje ne

¹⁵ Inae nainaain canacaanu suri noitichaanune janate: “Jonasi calaohi Simoon, cau nenacaauru leeochoauru amuritoheriina ii coichana aina

cutaain cacoelai” naain bajaa Cana Coaunera Calaohi Jesoso, Simoon Fedoro cajene jana:

“Ejeen. Iite ichoelaihanune coitucuhicha curuaanaa,” naane jana:

“Aihane quere esenetaurera beraihura,” naane baihate coaiten:

¹⁶ “Jonasi calaohi Simoon ii coichana aina cutaain cacoelaaina,” naain bajaa Jesocurisitone jana:

“Iite ichoelaihanune coitucuhicha curuaanaa,” naane jana:

“Aihane quere esenetaain tonoraeraauru beraihu,” naane jana coaiten:

¹⁷ “Jonasi calaohi Simoon, ii coichana aina cutaain cacoelaaina,” naain nichata saain bajaane jaunte, inaderaain:

“Ejeen. Iite itolere coitucuhin, esinae ichoelaihanune coitucuhicha curuaanaa,” naane jana:

“Aihane quere esenetaain tonoraeraauru beraihu.

¹⁸ Esinaena aitoonra. Enamanaaneeinne banate, necoreeteen, chunijiu cunaa jereinajaaun curejetohi. Jana, inae biinaa neeinete, ichoii caaecaecaaine jana, ichajione curujuaain, cunaa jereeneina jaun niha natiin chamaaurureeicha,” nae Simoon Fedoro rai Jesoso.

¹⁹ Niritoha Jesoso, “Naaonjoainna Cana Coaunera ere tonoraanune coreniha oha cureeunni,” naain coitucuha Fedorone caina.

Nii baihate: “Quere tonoraeraneen neeu, inoaelu netiin,” naane jana,

²⁰ jaotoroalaain canu coari Fedoro, acaauru caaijie cuhanune jaun.

²¹ Nii jaunte: “Chataaenriha jana caa,” naa Fedorone janate:

²² “Chaquena aasare ichei. Canu jerichaaunete nacoauneein turuhanune que tiaaajoaain ichaonaa naine, Ii laaen quereecha tonoraau,” nae.

²³ Niritohana jaunte, orihaunnijiecha naaure ita rai nii canu aina Cana Coaunera Calaohi coitucuurera. Coatiha oenerihanuhinne que aitohi. Netechu jataain, “Chaquena aasare ichei. Canu jerichaaunete, coaiten turuhanune que tiaaajoaain ichaore,” nae Fedoro rai caque Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

²⁴ Caraajenihane coaraain, laenaanune jaunte, esinae rauhijiriin erenaa ne.

²⁵ Itolerete niqui ichae Cana Coaunera Calaohi Jesoso nete saain laenanohineein neene. Satiin laenanohineein nihane, nerihei caa chauratane que tenaana jaan.

Cana Coaunera Ere
New Testament in Urarina (PE:ura:Urarina)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Urarina

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Urarina [ura], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Urarina

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b7ea44d4-3dbd-507b-9a19-256b56fe9b07